

DJEČJI VRTIĆ ŠIBENSKA MASLINA

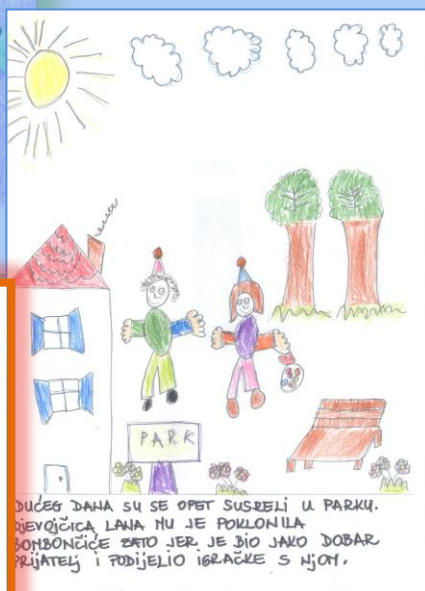
GODIŠNJE IZVJEŠĆE

O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA

za 2019/2020. pedagošku godinu

SLIKE S IZLOŽBE
„BOŽIĆNE PRIČE“
DV ŠIBENSKA MASLINA

Ravnateljica:
Maja Gulin

Šibenik, rujan 2020.

SADRŽAJ

1. USTROJSTVO PROGRAMA	3
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	6
3. OSTVARIVANJE ZADAĆA IZ GODIŠNJEG PLANA RAVNATELJA.....	8
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE	11
5. BITNE ZADAĆE NA UNAPREĐIVANJU ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA.....	18
6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA.....	37
7. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I POSEBNIM POTREBAMA.....	39
8. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA PSIHOLOGA.....	44
9. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA PEDAGOGA	49
10. SURADNJA S RODITELJIMA	59
11. SURADNJA S DRUGIM ČIMBENICIMA.....	63
12. ZAKLJUČAK	66

1. USTROJSTVO PROGRAMA

U pedagoškoj 2019/20. godini DV Šibenska maslina je imali u svom sastavu 6 područnih objekata.

DJEČJI VRTIĆ I JASLICE	MJESTO
1. dječji vrtić i jaslice VIDICI	Šibenik
2. dječji vrtić i jaslice KUĆICA	Šibenik
3. dječji vrtić i jaslice PČELICA	Šibenik
4. dječji vrtić RADOST	Šibenik
5. dječji vrtić JUTRO	Šibenik
6. dječje jaslice VESELJKO	Šibenik

U DV Šibenska maslina u 2019/20 godini bilo je upisano 517 djece u 6 organizacijskih jedinica, raspoređenih u 21 vrtićkih i 9 jasličkih odgojnih skupina, te 4 djece u 1 odgojnoj skupini u posebnom programu za djecu s teškoćama u razvoju.

U pedagoškoj 2019/2020. godini na realizaciji odgojno – obrazovnog rada i njege i skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece sudjelovali su:

- 1 ravnateljica
- 61 odgojiteljica koje rade u odgojnim skupinama u skladu s odredbama DPS-a
- 1 pedagoginja – stručna suradnica
- 1 defektologinja – logoped – stručna suradnica
- 1 psihologinja – stručna suradnica
- 1 zdravstvena voditeljica

Ostale službe vrtića, 48 radnika :

- administrativno računovodstvena služba
- centralna kuhinja
- služba nabave i skladišta
- služba održavanja
- centralna praonica

Sveukupno: 101 radnik i pripravnice po Ugovoru o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

1.1. Programi dječjeg vrtića

U Ustanovi su se ostvarivali slijedeći programi:

1.1.2. Redoviti programi cjeloviti razvojni program odgoja i naobrazbe djece

- redoviti programi - redoviti 10 i 5,5 satni boravak i smjenski 1o satni boravak

1.1.3. Posebni programi :

- program ranog učenja engleskog jezika u vrtiću Vidici - 1 odgojna skupina
- dramsko-scenski program u vrtićima Jutro – 1 odgojna skupina
- program katoličkog vjerskog odgoja u vrtićima Kućica, Vidici – 2 odgojne skupine
- sportski program u vrtiću Vidici – 1 odgojna skupina

1.1.4. Programi javnih potreba

- posebni program za djecu s teškoćama u razvoju - 1 odgojna skupina u vrtiću Jutro
- programi za darovitu djecu : etnoigraonica „Balarin“
- program predškole

1.1.5. Kraći programi

- zbor predškolaca „Cvrčak“
- program zdravstvenog odgoja - program zimovanja
- CAP program
- program Rastimo zajedno

TABELA 1: Ukupan broj djece i odgojitelja

- stanje nakon provedenog upisa za pedagošku godinu 2019. /20.

RED. BROJ	VRTIĆ- JASLICE	BROJ DJECE	BROJ DJECE	BROJ ODG. SKUPINA	BROJ ODG. SKUPINA	BROJ ODGOJITELJA
		<i>VRTIĆ</i>	<i>JASLICE</i>	<i>VRTIĆ</i>	<i>JASLICE</i>	
1.	KUĆICA	101	48	5	3	17
2.	RADOST	30		2		4
3.	VIDICI	139	75	8	4	22
4.	JUTRO	46		4		8
5.	VESELJKO	16		1		2
6.	PČELICA	34	28	2	2	8
	UKUPNO:	366	151	22	9	61 odgojitelja
		517		31		

TABELA 2: Radno vrijeme, dužina boravka, broj pomoćnog osoblja (pomoćne kuharice, spremačice)

rb	VRTIĆ/ JASLICE	RADNO VRIJEME VRTIĆA/ JASLICA	VRSTA BORAVKA	BROJ OBRO- KA	MEĐU- OBROK	BROJ POM. DJELATNIKA (POMOĆNE KUCHARICE, SPREMAČICE)
1.	VIDICI	6,30-16,30 – 21 7,30-13,00	-10 satni (vrtić+jasl.+smjenski) - 5,5 satni jutarnji)	4 2	1 1	5,70
2.	KUĆICA	6,30-16:30	- 10 satni (vrtić+jasl.)	4	1	4,30
3.	PČELICA	6,30-16,30	- 10 satni (vrtić /jaslice)	4	1	2
4.	RADOST	6,30-16,30 7,30-13,00	- 10 satni - 5,5 satni jutarnji	4 2	1 1	1
5.	JUTRO JUTRO- posebna skupina	6,30-16,30	- 10 satni - 7 satni	4 3	1 1	2
6.	VESELJKO	6,30-16,30	- 10 satni	4	1	1

Ustanova DV Šibenska maslina prati potrebe roditelja i prema njihovim potrebama organizira se vrsta i dužina boravka.

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Za sve skupine kupljen didaktički materijal poduzeća Panda, Zagreb u ukupnom iznosu od 40 tisuća kuna.

Za sve skupine kupljen potrošni materijal poduzeća Verba, Osijek.

Kupljen potrošni materijal za ljetni vrtić za srpanj i kolovoz poduzeća Leluba, Zagreb

Kupljena didaktika i slikovnice za vrtić Vidici i Kućica u iznosu od 6300,00 kuna u VBZ knjižari.

Povodom Međunarodnog dana žena svim djelatnicama u ustanovi kupljen dar - šalica sa sloganom.

Kupljene su nove stolice za odgojiteljsko vijeće, 30 komada – poduzeća Leluba Zagreb.

Nakon početka pandemije korona virusa nabavljena su sva potrebna sredstva za dezinfekciju, zaštitne maske i dezinficijensi za ruke. Švelja je sašila nekoliko pamučnih maski za svakog djelatnika, u kolovozu je ponovo sašila nove maske za sve.

ZDRAVSTVENA VODITELJICA

- kupljen novi printer

PSIHOLOGINJA

- kupljen komplet didaktike HIPER u iznosu od 5 tisuća kuna
- demontaža klime i montiranje nove klime-premještaj klime iz uprave Vidici

SV NIKOLA

- za svako dijete kupljene drvene bojice (Panda), bojanke i slikovnice o sv. Nikoli (Verbum) i adventski kalendari (svako dijete ovaj prigodan poklon nosilo kući)

BALARIN

- kupljene pamučne majice sa printom Etno igraonica Balarin, 27 komada
- izrađeni pripadajući pojasevi narančaste boje s crnim šibenskim boulama

PRAONA

- kupljena nova pegla

JASLICE I VRTIĆ POTKROVLJE VIDICI

- stol i pet velikih stolica za garderobu
- ormar za garderobu
- garderobni ormar za odgojiteljice (kupatilo)
- tri panoa
- uređaji za kuhinju-štednjak, frižider, napa, perilica posuđa
- oграда na balkonu stana
- mobitel i tablet, laptop i printer za jaslalice potkrovlje
- u prosincu 2019 didaktika i slikovnice iz VBZ knjižare u Šibeniku, 300 kuna po skupini
- cd playeri za skupine Strika - Dragutin i Kolanović - Matešić
- kupljene električne pećice za skupine Milutin i Strika - Dragutin
- stol iz Yiska za skupinu Kolanović - Matešić

VRTIĆ VIDICI

- kupljeni laptop, printer i plastifikator
- pano ispred skupine Latica
- u prosincu 2019. nabavljena didaktika i slikovnice iz knjižare VBZ u Šibeniku-iznos po skupini 300 kuna
- kupljen tv prijemnik za skupinu Hokey Pokey
- montirane dvije klime u polivalentnom prostoru (klime demontirane iz drugih prostora vrtića Vidici u procesu energetske obnove)
- montirana klima u prostoru zbornice (klima je skinuta u procesu energ. obnove u jednom od prostora vrtića Vidici)

JASLICE VIDICI

- u prosincu nabavljena didaktika i slikovnice - 300 kuna po skupini -VBZ knjižara Šibenik
- kupljen laptop i printer

PČELICA

- dva stola i stolice za odgojitelje u 1. i 2. sobi
- promijenjena stolarija (prozori) u sobama 2 i 3 - Optima plast, Šibenik

KUĆICA

- u prosincu 2019 nabavljena didaktika i slikovnice iz VBZ knjižare u Šibeniku, 300 kuna po skupini (jaslice i vrtić)
- cd player za sobu Ljutić - Roca (jaslice)

VESELJKO

- uređen zid na ulazu nakon ugradnje nove stolarije

RADOST

- kupljene 2 velike stolice za odgojiteljice
- 2 stola za odgojiteljice i ormar za sobu odgojitelja
- montirana klima u trećoj sobi-premještaj klime iz vrtića Vidici
- tepih za sobu
- ormar za kuhinju
- komoda sa četiri ladice

3. OSTVARIVANJE ZADAĆA IZ GODIŠNJEG PLANA RAVNATELJA

3.1. Ostvarenje bitnih zadaća u pedagoškoj godini 2019/2020.

Energetska obnova DV Vidici - radovi počeli u srpnju 2018, planom sanacije obuhvaćena kompletna obnova vanjske ovojnice i mijenjanje stolarije. U ovoj pedagoškoj godini promijenjeni su izvođači radova, na novom javnom natječaju odabrana tvrtka iz Splita. Radovi završeni 20. srpnja 2020.

U okviru materijalnih mogućnosti i prioriteta baziranih na Zakonu o zaštiti na radu i HACCP sustavu, provodili smo poslove na sanaciji i održavanju objekata, te osposobljavanju djelatnika.

Uslijed epidemije korona virusa i smanjenja proračunskih sredstava, nismo pokrenuli planirano uređenje puta za dostavno vozilo u vrtiću Kućica kao i nastavak uređenja dvorišta vrtića Kućica. Iz istog razloga još nije kupljeno novo dostavno vozilo. No zato je u potpunosti zamijenjena sva dotrajala stolarija u vrtiću Pčelica.

Usto je u procesu energetske obnove vrtića Vidici sanirana značajna šteta nastala uslijed prokišnjavanja u novoj jasličkoj skupini u potkrovlju. Istovremeno smo u potpunosti opremili sve prostore ove nove skupine svim potrebnim uređajima, namještajem i didaktikom.

U listopadu je u prostorima Studija energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u Šibeniku, održana dvodnevna edukacija za odgojiteljice DV Šibenska maslina na temu Rescur: Na valovima, Kurikul za jačanje otpornosti predškolske i osnovnoškolske dobi. Voditeljice seminara bile su prof.dr.sc. Renata Miljević-Ridički i prof. Mirjana Milanović.

Pjesma pod nazivom Kad je Arsen bija dite (autorice teksta i glazbe Maja Gulin i Sonja Batur, autor aranžmana Toni Eterović)) napisana za dječji zbor Cvrčak, uvrštena je na kompilaciji Best of Hrvatskog dječjeg festivala u Zagrebu u godini 2020. Nakon pjesama *Kad je Arsen bija dite*, *Zašto volim petak* i *Ljubav*, isti autorski tim priprema novu pjesmu za zbor Cvrčak pod nazivom *Ne želim odrasti*.

3.2. Organizacija rada ustanove-ključni poslovi ravnatelja

UPRAVLJANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIM PROCESOM

Kao nikad dosad, a uslijed pandemije korona virusa, uloga ravnateljice ustanove u upravljanju odgojno-obrazovnim procesom, bila je od presudne važnosti u:

- organizaciji redovnog rada uz poštivanje epidemioloških mjera
- organizaciji online rada
- osmišljavanju različitih načina komunikacije sa zaposlenicima ustanove kao i roditeljima

- organizaciji timskog rada, u kojem je svaki zaposlenik imao priliku iskazati svoje mišljenje i predlagati načine za što kvalitetnije funkcioniranje odgojno-obrazovnog procesa, uz maksimalno poštivanje svih zdravstvenih mjera.

Takav način međusobne komunikacije rezultirao je iznimno kvalitetnom internet stranicom ustanove, na kojoj su se svakodnevno izmjenjivali zanimljivi sadržaji iz svih odgojnih područja. Posebno zanimljivo bilo je čitati povratne informacije djece i njihovih roditelja nakon komunikacije s odgojiteljicama i članovima SRS-e.

Članice SRS-e pripremile su niz vrlo zanimljivih i prijeko potrebnih stručnih članaka, koji su roditeljima itekako pomogli u prevladavanju neizvjesne i tjeskobne atmosfere koja je zavládala u cijelom društvu.

Na kraju ovog uspješnog rada na Internet stranici, dogovorili smo kako u prosincu 2020. trebamo predstaviti priručnik kojim ćemo prezentirati sve sadržaje koji su bili objavljeni na internet stranici (na stranici smo objavljevali mnoge sadržaje koje su osmišljavale odgojiteljice - nove priče, recitacije, dramatizacije itd)

S ponosom možemo zaključiti kako je zajedničkim radom, u kojem je svaki pojedinac imao priliku dati svoj doprinos, na najkvalitetniji način okončan kraj pedagoške godine 2019/2020.

SURADNJA S RODITELJIMA I VANJSKIM OKRUŽENJEM

- planirani su i poticani svi oblici suradnje s roditeljima, s naglaskom na online komunikaciju na početku pandemije
- provedeno afirmiranje identiteta ustanove u javnosti sudjelovanjem na različitim manifestacijama te organizacijom već tradicionalne izložbe dječjih radova u Gradskoj knjižnici - u prosincu je organizirana izložba Božićne priče iz Šibenske masline (zbog pandemije korona virusa nismo realizirali grafičku pripremu slikovnice pod nazivom Božićne priče iz Šibenske masline koju smo planirali prezentirati u prosincu 2020. u Gradskoj knjižnici)
- valja istaknuti nastup zbora Cvrčak (sukladno tome i promociju ustanove) na ovogodišnjem MDF-u
- na skupu Sretna djeca, održanom na temu likovnosti u listopadu 2019. u Zagrebu, predstavljeni likovni radovi djece iz naše ustanove, u radu skupa sudjelovale odgojiteljice Margita Roca i Silvana Barić
- nastavljena kontinuirana suradnja sa prof. Blagom Petreski, Višom savjetnicom za likovnu kulturu u AZOO-e i prof. Stelom Ćuturić iz OŠ Vidici- djeca iz vrtića Radost i Jutro sudjelovali u projektu Faust Vrančić-poduzetništvo(izrada suvenira na temu Fausta Vrančića), njihovi radovi bit će predstavljeni na skupu Sretna djeca, koji se već tradicionalno održava u listopadu u Zagrebu
- u suradnji sa prof. Stelom Ćuturić, djeca iz vrtića Vidici sudjelovala su u izradi novog priručnika iz likovne kulture za djecu predškolskog uzrasta (autorica prof. Ćuturić), zbog pandemije projekt još uvijek traje i nastavlja se u idućoj pedagoškoj godini

3.7.1. Individualno stručno usavršavanje ravnateljice

RED. BR.	NAZIV STRUČNOG SKUPA	DATUM ODRŽAVANJA	MJESTO ODRŽAVANJA
1.	Komunikacijske vještine, Državna škola za javnu upravu	23.09.2019.	Šibenik
2.	Međunarodni stručno znanstveni skup SRETNA DJECA – POTICAJI U DJEČJEM STVARALAŠTVU PUTEM UMJETNOSTI	9. 10. 2019.	Zagreb
3.	Jesenska škola Hrvatskog pedagoško-književnog zbora: DJEČJA PRAVA I OBRAZOVANJE	28. 10. 2019.	Opatija
4.	Međužupanijski stručno znanstveni skup za odgojno-obrazovne radnike iz sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja „Mirisi djetinjstva“	21. 11 2019.	Split

3.7.2. Organiziranje stručne edukacije za odgojitelje DV Šibenska maslina

1.	Rescur: Na valovima, Kurikul za jačanje otpornosti predškolske i osnovnoškolske dobi		Studij za energetske učinkovitost i obnovljive izvore Šibenik
----	--	--	---

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Plan rada temeljen je na “ **Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima**” i **Godišnjem planu i programu rada ustanove za pedagošku godinu 2019/2020.**

Mjere zdravstvene zaštite provedene su kroz:

1. UTVRĐIVANJE I PRAĆENJE ZDRAVSTVENOG STANJA DJECE

Sukladno “ Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjem vrtiću” roditelji su kod upisa djeteta u dječji vrtić predložili potvrdu o obavljenom obveznom sistematskom zdravstvenom pregledu djeteta.

Prema pristigloj dokumentaciji za upis (liječničke potvrde te inicijalni upitnici) u jaslice/vrtić za 2020/2021. godinu evidentirano je :

ZDRAVSTVENE NAPOMENE (vrsta bolesti i simptoma)	Broj djece
ALERGIJA NA HRANU	4
FEBRILNE KONVULZIJE	2

S roditeljima su obavljani razgovori iz kojih smo dobili uvid u zdravstveno stanje pojedinog djeteta, njegove navike, ponašanje i specifične potrebe. Inicijalnim obrazcem i razgovorom dobivene su vrlo korisne informacije. Stručni tim se dodatno sastao kako bi zajednički procijenili djecu koja su imala indikacije za dodatnu obradu.

Djeca s alergijama kojima je ponovno testiranje u tijeku s roditeljima je dogovoreno da nove nalaze donesu početkom pedagoške godine.

Za djecu s lakšim poteškoćama u razvoju koja su bila uključena u redovite odgojne skupine prema procjeni stručnog tima ustanove i nalazima specijaliste izrađivani su **Individualizirani planovi**, surađivalo se sa roditeljima i odgojiteljicama djece, u korist zadovoljavanja djetetovih potreba.

2. PROVJERA DOKUMENTACIJE O CIJEPLJENJU DJETETA

Jedna od mjera zdravstvene zaštite prema “**Programu mjera zdravstvene zaštite djece u vrtićima**” donesene od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi je i zadaća dječjeg vrtića provjeravanje procijepljenosti djece prema kalendaru cijepljenja, kako bi roditelje neprocijepljene djece upućivali na nadoknadu propuštenog cjepiva.

Suradnjom odgojiteljica i roditelja donosile su se na uvid iskaznice procijepljenosti.

Za upis djece u 2019/2020. pedagošku godinu roditelje se putem pismene i usmene obavijesti podsjetilo na obaveze koje proizlaze iz „Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima“ (Ministarstvo zdravstva NN, br. 105/02). Mjere zdravstvene zaštite u dječjim vrtićima provode se u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite, a obuhvaćaju cijepljenje protiv zaraznih bolesti. Obvezno cijepljenje djece provodi se prema Programu obaveznog cijepljenja.

Zadaća dječjeg vrtića je:

- provjera dokumentacije o cijepljenju djeteta
- upućivanje roditelja, skrbnika odnosno posvojitelja djece na obvezu cijepljenja, ako ono nije obavljeno.

Upis djeteta u dječji vrtić **uvjetuje se** urednim cijepljenjem protiv bolesti iz Programa obaveznih cijepljenja, s iznimkom djece koja imaju kontraindikacije na pojedina cijepljenja.

Roditelje čija djeca nisu primila predviđena cjepiva prema Programu obaveznih cijepljenja za svoju dob, a nemaju kontraindikacije na pojedino cjepivo kontaktirala sam uputile roditelje na obvezu cijepljenja jer u suprotnom nije moguće sklopiti ugovor s DV Šibenska maslina, odnosno dijete ne može pohađati vrtić.

Roditelji koji su u međuvremenu procijepili dijete dužni su donijeti karton procijepljenosti na uvid kod zdravstvene voditeljice.

Svi oni koji cijepljenje obave kroz ljeto ugovor će potpisati početkom pedagoške godine (kraj kolovoza i početak rujna 2020.).

Provjeru procijepljenosti u skladu s Planom i programom mjera zdravstvene zaštite u vrtiću obavlja zdravstveni voditelj. Za djecu koja su prema evidenciji procijepljenosti u ped.god.2019/2020. bila potpuno procijepljena nisu se tražili kartoni procijepljenosti na uvid.

2.1. Evidencija procijepljenosti prema kalendaru cijepljenja na upisima za 2019/2020. godinu

Propušteno cijepljenje	Broj djece
Nedostaje MMR	23
Nedostaje 1. revakcinacija i MMR	8
Nedostaje 1.revakcinacija	30
Nedostaje 1. i 2.revakcinacija	6
Potpuno neprocijepljena djeca	2

Ukupan broj neprocijepljene djece za dob bio je 66, a kod jednog djeteta koje nije cijepljeno roditelji odbijaju cijepljenje.

3. PRAĆENJE POBOLA I IZOSTANAKA DJECE

Prema “ **Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima**” tražilo se od roditelja da izostanak djeteta zbog bolesti pravovremeno prijave odgojiteljici svog djeteta, a po povratku donesu potvrdu od liječnika da dijete može ići u vrtić i da li su potrebne neke mjere koje bi vrtić trebao provoditi, u cilju zaštite zdravlja ostale djece u skupini.

Zdravstveni kartoni su uredno vođeni tijekom cijele godine za svako pojedino dijete, te je kontinuirano praćen pobol djece prema priloženim liječničkim potvrdama.

Roditelje se o tome upoznavalo preko roditeljskih sastanaka, individualnih kontakata i pisanih obveza roditelja u svezi izostanka djeteta zbog bolesti (postavljenih na panoe za roditelje). Unatoč upoznavanju roditelja o njihovoj obvezi nije se pravilno postupalo. Iz nekoliko vrtića potvrde su uredno dostavljane zajedno s evidencijama o pobolu što se može zaključiti da je u tim vrtićima tj. skupinama suradnja između odgojiteljica, roditelja i pedijataru bila zadovoljavajuća.

Najveći broj djece izostaje zbog infekcija donjih i gornjih respiratornih putova, zatim zbog bolesti osjetilnih organa, bolesti probavnih organa te bolesti kože i potkožnog tkiva. Od zaraznih bolesti varicela je bilo u nešto većem broju te pojava sporadičnih slučajeva šarlaha i streptokokne angine. Kronična oboljenja koja su zahtijevala stalnu brigu i praćenje su astma, epilepsija, atopijski dermatitis te alergije na jaja, ribu, mlijeko i mliječne proizvode.

Prijavljeno je 20 slučajeva Pediculoze , 5 slučajeva malih dječjih glista te 98 slučajeva varicela.

Kod prijavljenih slučajeva oboljenja kontaktiralo se sa epidemiolozima i prema uputama epidemiologa poduzimane su potrebne mjere.

3. OZLJEDE DJECE U VRTIĆU

Prevenciju dječjih ozljeda provodimo na svim nivoima. Nužno je educirati ne samo dijete nego i roditelje, odgojitelje te pomoćno osoblje. Djeca ne posjeduju iskustvo i razvijene obrambene mehanizme pa ih treba educirati o mogućim izvorima opasnosti i sigurnosnim mjerama.

Ozljeda	Mjesto nastanaka ozljede	Broj djece
Posjekotina na usni	Soba dnevnog boravka	3
Posjekotina na bradi	Soba dnevnog boravka	2

Tijekom godine prijavljeno je nekoliko izostanaka djece kod kojih je bio razlog izostanka ozljeda nastala kući, uglavnom iščašenja i frakture.

Potrebno je kontinuirano raditi na prioritetima kako bi boravak djeteta u vrtiću učinili sigurnim.

4.PRAĆENJE RASTA I RAZVOJA

Predškolska dob je dob intenzivnog rasta i razvoja. Od izuzetnog je značaja praćenje stanja uhranjenosti djece kako bi na vrijeme reagirali i na taj način prevenirali moguće loše posljedice za zdravlje.

I ove godine stanje uhranjenosti djece izračunavali smo pomoću kompjuterski instaliranog programa dobivenog od Referentnog centra za procjenu rasta i razvoja djece Zagreb, nove antropometrijske mjere za predškolsku dob SZO.

4.2 Rad na zaštiti i unapređenju zdravlja djece provodio se:

- ✚ Preko tema i postera , brošura, postavljenim na panoima za roditelje ovisno o potrebi “ Upale dišnih putova u dječjim kolektivima”, “ Odvikavanje od pelena”, “ Ušljivost”, “Vodene kozice”, “ Šarlah”, “ Gripa”, “ Boravak djece na zraku (preporuke i obveze), „Mononukleozu“
- ✚ Kroz individualne kontakte s odgojiteljicama u svezi bolesti pojedinog djeteta
- ✚ Kroz individualne kontakte sa roditeljima djece (alergija, procijepljenost, kronične bolesti)
- ✚ Roditeljski sastanci
- ✚ Kroz kontakte s epidemiolozima i pedijatrijama

5. ISPITIVANJE OŠTRINE VIDA

Vid je najvažnije osjetilo čovjeka jer prikuplja 80% svih informacija. Sposobnost vida znači opažati svijet oko sebe u punoj raznolikosti, tj. opažati sve što nas okružuje.

Oštrina vida doseže vrijednosti oko četvrte godine života, a do šeste godine se stabilizira binokularni vid. Ovaj period je takozvani kritični period za razvoj pogrešaka vida kao što su **kratkovidnost i dalekovidnost**. U zdravog djeteta je između 6.i 7. godine života razvijen normalan vid.

Nacionalni program ranog otkrivanja slabovidnosti odvija se u svim oftalmološkim centrima u sklopu javne zdravstvene mreže u kojima se provodi skrining na ambliopiju. Prikupljanje, obradu i evaluaciju podataka Nacionalnog programa koordinira Referentni centar Ministarstva zdravlja Republike Hrvatske za dječju oftalmologiju i strabizam u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo s ciljem jedinstvene metodologije praćenja i evaluacije.

Ciljana skupina i organizacija programa ranog otkrivanja slabovidnosti

Na redovitom sistematskom pregledu kod pedijatra u primarnoj zdravstvenoj zaštiti s navršene tri godine života djeteta roditelji dobivaju uputnicu za oftalmološki pregled te se naručuju na oftalmološki pregled koji je potrebno napraviti s navršene četiri godine života djeteta. Ovim načinom organizacije osiguran je visok obuhvat ciljane populacije, a pozitivnima je garantirana adekvatna dijagnostika i liječenje.

U sustav provođenja preventivnih pregleda na slabovidnost uključeni su svi specijalisti oftalmologije u mreži Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

U Republici Hrvatskoj do sada se probir na slabovidnost činio tek u sklopu sistematskog pregleda pri upisu u osnovnu školu, kada je za liječenje ambliopije prekasno.

U cilju ranog otkrivanja smetnji funkcije vida svake godine sve roditelje koji nisu obavili preventivni pregled upućujemo na pregled. Redovito se otkriju smetnje funkcije vida kod jednog broja djece a da to ranije nije primijećeno. Djecu se na njima razumljiv i zanimljiv način pripremi – kroz razgovore ih se educira o važnosti dobrog vida. Dobar vid je preduvjet za dobar intelektualni razvoj djeteta.

Cilj:

- Podučiti djecu o važnosti zdravlja očiju i dobrog vida
- Ukazati djeci što je sve štetno za oči, vid
- Educirati ih na koji način mogu zaštititi sebe i druge od loših utjecaja na vid

6. PREHRANA U VRTIĆU

Pravilna prehrana od začeca preko dojenačkog razdoblja i dobi malog djeteta preduvjet je za optimalan rast i razvoj, a time i formiranje zdrave odrasle osobe – stoga je ovo razdoblje od izuzetne važnosti. Nepravilna dječja prehrana osobito u fazama intenzivnog rasta može biti podloga za mnoge kronične bolesti u odrasloj dobi.

Samo raznovrsna i mješovita prehrana u određenim količinama i obrocima može zadovoljiti potrebe djece za cjelovit rast i razvoj.

6.1. Zadovoljavanje specifičnih prehrambenih potreba

U ovoj pedagoškoj godini utvrđene su slijedeće prehrambene potrebe odnosno potrebe za adaptiranim jelovnicima.

Za 10 djece alergičnih na pojedine vrste namirnica potrebe su za zamjenskim namirnicama ovisno o vrsti alergije, u centralnoj kuhinji su posebno pripremani obroci (ručak), doručak se pripremao u čajnim kuhinjama.

Ispisane napomene o svakom djetetu ovisno o potrebama su dostavljane odgojiteljicama, čajnim kuhinjama i centralnoj kuhinji. Sve se to odvijalo uz dobru suradnju s roditeljima djece.

Prehrana u dječjim vrtićima se planira prema važećim prehrambenim standardima i normativima koji su određeni **"Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima"**

Jelovnici su se planirali:

- ✚ prema dobi djeteta
- ✚ prema dužini boravka (o čemu je ovisio broj i vrsta obroka)
- ✚ prema godišnjem dobu (sezonske namirnice)

Jelovnik se izrađivao uvijek u dogovoru sa glavnim kuharom, povremeno sa službom nabave, ravnateljicom i šeficom računovodstva.

Samoposluživanje jela i korištenje pribora nastavljeno je i u ovoj pedagoškoj godini kao i potreba zadovoljavanja za vodom. Zadovoljene su evidentirane potrebe pribora za jelo i drugog posuđa.

7.HIGIJENSKO EPIDEMIOLOŠKI NADZOR

Higijensko epidemiološki nadzor vršen je u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Šibensko – kninske županije, prema sklopljenom ugovoru.

Prošireni tečaja stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica obavili su zaposlenici kojima je to isteklo.

U suradnji sa Zavodom redovito su provedeni zdravstveni pregledi djelatnika, osoba koje pod posebnim propisima podliježu zdravstvenom nadzoru i zdravstvenoj kontroli, godišnji pregledi odgojitelja, godišnji pregledi radnika u kuhinji i radnika koji rade na podjeli hrane, polugodišnji pregledi radnika u kuhinji i radnika koji rade na podjeli hrane te je surađivano na temelju higijensko-epidemioloških indikacija pri slučaju grupiranja određenih uzročnika zaraznih bolesti u odgojnim skupinama.

Ove godine dežurni ljetni vrtić je DV Vidici.

Održavane su individualne edukacije oko planova čišćenja i evidencijskih lista za sve tehničko osoblje po vrtićima i djelatnika u centralnoj kuhinji.

Održavanje higijene prostora u kojima borave djeca od velikog je značenja za očuvanje zdravlja djece tj. prevenciju mnogih zaraznih oboljenja. U tom interesu kroz godinu su zadovoljavane potrebe za održavanje higijene (dječja krema, jednokratne rukavice i folije za odlaganje pelena).

DDD se preventivno provodila prema sklopljenom ugovoru sa DDD službom, prema infestaciji štetnika te prema HACCP načelima.

ZDRAVSTVENO–REKREATIVNI PROGRAM

Program zimovanja

Program zimovanja ove pedagoške godine u terminu od 30.01.- 03.02.2020. godine koristilo je 44 djece o kojima su skrbile 7 odgojiteljice ,zdravstvena voditeljica, ravnateljica i stručno vodstvo same agencije (na svako deseto dijete osim odgojitelja osiguran je jedan profesor tjelesne i zdravstvene kulture)

Program je realizirala agencija Kinezis tours d.o.o. iz Zagreba.

Četvrtu godinu za redom boravilo se na Petehovcu u Gorskom Kotaru. Svake godine za ovaj program vlada veliki interes djece i roditelja, što zasigurno možemo zahvaliti dobrom i kvalitetnom radu na samom zimovalištu.

Organizacija i sadržajne pripreme zimovanja zahtijevaju dobru pripremu djece, roditelja i odgajatelja.

Prednost ovako organiziranog zimovanja je u tome što su djeca tijekom cijelog puta, boravka na skijalištu i svim aktivnostima u unutarnjem prostoru pod budnim okom odgajateljica, zdravstvene voditeljice i učitelja skijanja koji su ujedno i animatori u večernjim zabavama. Sve dosad nabrojeno daje roditeljima sigurnost i zbog toga se odlučuju poslati dijete na zimovanje.

OSTALI POSLOVI:

- + planiranje i organizacija godišnjih odmora, organizacija rada preko ljeta, organizacija za generalno čišćenje vrtića
- + organizacija provedbe dezinfekcije i deratizacije prema potrebi
- + uvođenje novo primljenih pomoćnica u rad i organizacija posla u slučaju bolovanja
- + sudjelovanje u nabavi radne odjeće za tehničko osoblje, pribora i posuđa za jelo, pribora za održavanje higijene, ležaljki i posteljine
- + nabava i distribucija sanitetskog materijala za ormariće prve pomoći
- + sudjelovanje u HACCP timu
- + izrada Godišnjeg plana i programa te izvještaja ustanove
- + vođenje zdravstvene dokumentacije.
- + pomoć u organizaciji svih javnih događanja za ustanovu (izlasci i proslave).

5. BITNE ZADAĆE NA UNAPREĐIVANJU ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

5.1. UNAPREĐIVANJE KVALITETE VLASTITOG RADA

U svim odgojnim skupinama odgojno-obrazovni rad temeljio se na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, br. 7/8 od 10.lipnja 1991.g.), Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj (Narodne novine 5/15) te Državnom pedagoškom standardu (Narodne novine 63/08.) te je bio prilagođen razvojnim potrebama djece, te materijalnim, socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji i djece polaznika našeg Vrtića.

U planiranju i provođenju svoga rada, osim Godišnjeg plana rada ustanove i Kurikuluma, odgojitelji su se koristili tromjesečnim i tjednim planovima i valorizacijama rada, te su dnevno planirali sadržaje i materijale ponuđene djeci, te bilježili zapažanja o njihovim reakcijama kako bi svakodnevno pratili u kolikom intenzitetu i na koji način potiču razvoj svakog pojedinog djeteta, kroz knjigu pedagoške dokumentacije odgojne skupine.

U protekloj pedagoškoj godini radili smo na unapređivanju kvalitete odgojno-obrazovnog rada koristeći suvremene pristupe kroz jačanje profesionalnih kompetencija. Nastojali smo timski rješavati postavljene ciljeve i zadatke, a djeci omogućiti slobodu izražavanja, dogovaranja i stalne suradnje tijekom igre i aktivnosti.

Jednako tako, ove godine omogućili smo roditeljima on-line e-upise, te smo nastavili s radom redovitog 10 satnog smjenskog boravka, a sve u skladu s potrebama roditelja.

Upisi u dječji vrtić putem interneta (E-upisi)

Pedagoške 2019/2020 godine Grad Šibenik, u suradnji s dječjim vrtićima na području grada, osigurao je provedbu elektronskih upisa, tzv. *e-upisi*. Cilj ovog projekta u koji se naravno uključio i DV Šibenska maslina je osigurati što jednostavniji i napredniji sustav za prijavu djeteta u dječji vrtić. Roditelji su imali mogućnost samostalno prijaviti dijete ili donijeti upisnu dokumentaciju u pedagošku službu vrtića te bi tada pedagoška služba obavila prijavu. Da bi roditelj samostalno obavio prijavu bio im potreban e-mail za registraciju i prijavu u sustav. Prijavom u sustav potrebno je unijeti osnovne podatke o roditeljima, djetetu i željenom programu (jaslice/vrtić, redovni/specijalizirani/smjenski i dr) te aplicirati upisnu dokumentaciju. Nakon završenog procesa prijave na upisnom roku, za razlika od prošle godine, potrebno je istaknuti da je od ukupno 142 prijave za DV Šibenska maslina preko 141 roditelj uspio izvršiti prijavu uz tehničku podršku stručne službe vrtića, ali i ponajprije informatičara iz tvrtke Fleksbit. Naime, ove godine je otvoren telefonski broj podrške na kojem su informatičari bili dostupni roditeljima tijekom cijelog dana što je roditeljima uveliko olakšalo upise putem aplikacije.

Ipak 30-tak prijava roditelja stručna služba vrtića unosila je u sustav iz razloga što roditelji nisu imali iskustvo ovakvog načina upisa, za aplicirati dokumente u sustav bilo je potrebno izvjesno znanje u pretvaranju dokumenata, sustav je povremeno blokirao i vraćao ih

na početak prijave te su stekli nepovjerenje prema takvoj vrsti prijave. Za iduću godinu nadamo se da će se postojeća aplikacija unaprijediti i da će se otkloniti poteškoće koje su ove godine bile prisutne.

Dan otvorenih vrata u DV Šibenska maslina

Pedagoške 2017/2018 godine organizirani su prvi put Dani otvorenih vrata u DV Šibenska maslina. To je bila izvrsna prilika roditeljima za upoznati odgojitelje, prostor vrtića i specifičnosti posebnih programa. Dani otvorenih vrata bili su oglašeni na Internet stranici vrtića, kao i na oglasnim pločama svih objekata.

Ove godine Dan otvorenih vrata se nije održao zbog navedene epidemiološke situacije uzrokovanom pademijom Covid-19, zbog koje je vrtić privremeno(oko mjesec i pol dana)bio zaustavljen u radu, te stoga roditelji nisu imali mogućnost doći s djecom u vrtić, upoznati voditelja objekta koji bi ih proveo kroz vrtić, pitati pitanja, upoznati i porazgovarati s odgojiteljicama, saznati o načinu organizacije, specifičnosti redovitog i posebnih programa i dr.. Roditeljima je pripremljen edukativni materijal koji su dobili e-mailom prilikom polaska u vrtić. Na edukativnom materijalu su osnovne informacijama o DV Šibenska maslina – objekti, kontakti, redoviti/specijalizirani/smjenski programi, kontakt podaci stručno razvojne službe, kućni red vrtića i savjeti psihologa što je potrebno znati pri polasku u vrtić.

DV Šibenska maslina Dane otvorenih vrata vidi kao odličan način otvaranja svojih vrata prema roditeljima kako bi upoznali objekte, odgojitelje i program prije samog upisa djeteta u vrtić te kao jedan od segmenata kvalitetne suradnje s roditeljima. Roditelji su jako zadovoljni ovakvim načinom otvaranja ustanove prema svojim korisnicima te ističu kako im je pomoglo u odabiranju objekta i programa koje će pohađati njihovo dijete. Planiramo sljedeće godine nastaviti s danima otvorenih vrata, ali ponuditi roditeljima i uvid u odgojno - obrazovni rad kraćih programa – etnoigraonica „Balarin“ i dječji zbor „Cvrčak“.

Redoviti 10-satni smjenski program – natječaj Ministarstva demografije, obitelji, mladih i socijalne politike

DV Šibenska maslina svake pedagoške godine ispita potrebe roditelja za smjenskim boravkom djece u vrtiću, no prethodnih godina odaziv je bio svega nekoliko zainteresiranih koji udovoljavaju zahtjevima (rad oba roditelja u smjenama). Prošle pedagoške godine, neposredno prije upisnog roka Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike oglasilo otvoreni natječaj „Unaprjeđenje usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja” te smo stoga ponovno ispitali potrebe roditelja za smjenskim boravkom djece (uvjet je bio da najmanje jedan roditelj radi u smjenama). Potrebu je izrazio veliki broj roditelja, no postupkom prikupljanja potvrda roditelja i dodatnim informiranjem roditelja o načinu i organizaciji smjenskog boravka – mali broj roditelja je odustao. Usprkos tomu, na upisnom roku roditeljima je ponuđena mogućnost odabira smjenskog boravka djece u svim objektima vrtića (uz napomenu da organizacija programa ovisi o mogućnostima Ustanove i broju zainteresiranih roditelja). Nakon analize zahtijeva upisane i novoupisane djece izvjesno je da DV Šibenska maslina ima potrebu za otvaranjem dvije skupine smjenskog boravka (jaslice i vrtić).

Iz navedenih razloga od rujna 2020. godine nastavljamo s redovitim 10 satnim smjenskim programom u DV Vidici u jednoj jasličkoj skupini i jednoj vrtićkoj. Broj djece je tijekom godine varirao, ovisno o potrebama roditelja, ali nastavlja s radom i sljedeću godinu, budući da je nekim roditeljima zaista neophodan smjenski boravak djeteta u Ustanovi.

Djeca prijavljena za redoviti 10-satni smjenski program boravila su u vrtiću/jaslicama u razdoblju od 06:30 do 21:00 sat. Radom vrtića u dvije smjene ne produžuje se vrijeme boravka u vrtiću /jaslicama. Drugim riječima, dijete je u vrtiću boravilo maksimalno 10 sati (prema ugovoru potpisanim prilikom upisa u predškolsku ustanovu), ali pohađalo je vrtić u jutarnjem ili popodnevnom boravku. S obzirom da vrtić nudi mogućnost rada u dvije smjene - jutarnji boravak smatra se od 06: 30 – 16:30 sati, dok je popodnevni boravak od 11:00 – 21:00 sati. Provedba Redovitog 10-satnog smjenskog programa bila je organizirana u skladu s mogućnostima Ustanove i nastaviti će tako i iduće pedagoške godine.

Bitne zadaće koje smo planirali za proteklu godinu odnosile su se na:

- **Oснаživanje djece predškolske dobi u razvoju otpornosti**
- **Unapređivanje socijalnih kompetencija odgojitelja za upravljanje problemskim situacijama u dječjem vrtiću**

Uslijed specifičnosti u organizaciji rada tijekom ove pedagoške godine te obustave rada vrtića uzrokovane pandemijom, niz planiranih aktivnosti u drugoj polovici godine nije realiziran. Potpuno novi, značajni zahtjevi pretpostavljali su brze i adekvatne odgovore, što je stvorilo prostor za redefiniranje početno postavljenih zadaća.

Uslijed specifičnosti u organizaciji rada tijekom ove pedagoške godine te obustave rada vrtića uzrokovane pandemijom, niz planiranih aktivnosti u drugoj polovici godine nije realiziran. Potpuno novi, značajni zahtjevi pretpostavljali su brze i adekvatne odgovore, što je stvorilo prostor za redefiniranje početno postavljenih zadaća.

5.2. ORGANIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U RAZDOBLJU ZDRAVSTVENE KRIZE-„VRTIĆ NA DALJINU“

POLAZIŠTE

Obustavom rada vrtića uslijed zdravstvene krize i Odlukom o radu po posebnim uvjetima, nije bilo jasno što se u pogledu odgojno-obrazovnog rada očekuje, ali smo znali da moramo na neki način reagirati. Situacija je bila iznenadna, nova, zahtjevna i neizvjesna za djecu, roditelje i djelatnike. Djeca su bila izmaknuta iz svog svijeta kojeg dijele s prijateljima u vrtiću i prisiljena na boravak u isključivo zatvorenom prostoru svog doma. Dulji boravak u takvim uvjetima za djecu je značio potencijalni gubitak mogućnosti učenja od druge djece. Za odrasle, značio je mogući osjećaj isključenosti, zabrinutost ili stresa. Poticanje roditelja da se uključe u odgojno-obrazovni proces tako što će u svojim domovima stvarati bogato okruženje za učenje, da razmijene svoja razmišljanja i iskustva o tome kako mogu provesti vrijeme kod kuće s djecom, izgledala je kao prilika da pomognemo u lakšoj prilagodbi na novonastalu situaciju. Također, jasna poruka da smo dostupni za odgovaranje na njihova pitanja mogla je pomoći razvoju osjećaja zajedništva.

Interakciju među djecom i njihovim obiteljima nastojali smo poticati kroz:

- Davanje prijedloga roditeljima za aktivnostima koje mogu raditi kod kuće kako bi ih potaknuli da nastave s odgojno-obrazovnim aktivnostima započetim u vrtiću
- Dijeljenje crteža, uradaka i fotografije aktivnosti djece
- Prikupljanje povratnih informacija o tome što im se svidjelo
- Interakcije s djetetom ‘jedan-na-jedan’ koje su mogle biti posebno korisne u stresnim i izazovnim situacijama i za djecu koja teško kontroliraju svoja ponašanja

TJEK AKTIVNOSTI

- 16. ožujka 2020., nadležno tijelo donosi Odluku o radu vrtića po posebnim uvjetima, do daljnjeg
- Sa ravnateljicom je dogovorena organizacije rada, u vidu „vrtića na daljinu“ s osnovnom idejom: zajedničko vrijeme djece i roditelja ispuniti svrhovitim i djeci primjerenim sadržajima te osnažiti roditelje u njihovoj roditeljskoj ulozi
- Razrada plana obveza odgajatelja i stručnih suradnika
- Dogovaranje i uspostavljanje brzih i dostupnijih načina komunikacije između ravnatelja, voditelja vrtića i stručnih suradnika za brzu razmjenu informacija, dogovore i rješavanje problemskih situacija
- S obzirom da se situacija stalno mijenjala, bilo je mnoštvo informacija koje je trebalo proslijediti roditeljima vezano uz organizaciju rada, preporučene mjere i sl., pa je vrtićka Web stranica reorganizirana kako bi materijali na stranici bili pristupačniji i atraktivniji.
 - o Na naslovnoj stranici isticale su se ključne informacije vezane uz organizaciju rada i upute za roditelje koje su se najčešće odnosile na odluke i preporuke nadležnih tijela (HZJZ, MZO, Grad Šibenik)
 - o Rubriku za djecu podijelili smo na sadržaje: Aktivnosti za jaslice, Aktivnosti za vrtić, Aktivnosti za predškolce, Etnoigraonica „Balarin“, Sport u vrtiću i Maštarije u kojima su uglavnom prikazane razvojno primjereni prijedlozi aktivnosti za

djecu, koji su se nadopunjavali gotovo na dnevnoj bazi, a koje su djeca uz pomoć svojih roditelja (uz podršku odgojitelja), provodila kod kuće. Jedan dio aktivnosti preuzet je iz ranije dokumentacije vrtića kao poticaj za aktivnosti kod kuće.

- U rubrici za roditelje objavljeni su sadržaji vezani uz organizaciju života kod kuće, s elementima psihološke podrške, načinima zašto i kako s djecom razgovarati o koronavirusu i sl., ali i prikazi tema planiranih u godišnjem planu Ustanove
- Izrada orijentacijskog plana odgojno-obrazovnog rada uz upute za popunjavanje/dokumentiranje i podršku pedagoginje
- Donošenje prijedloge aktivnosti za djecu i roditelje od strane odgojitelja, na temelju izrađenog orijentacijskog plana. Za pojedinu djecu dodatno su se individualizirale aktivnosti (djeca s teškoćama u razvoju)
- Dogovori odgojitelja sa roditeljima oko načina međusobne komunikacije (individulno, grupno, mailom ili dr.)
- Obaveza odgajatelja bila je pohraniti sve sadržaje koje su uputili roditeljima, kao i ostale izvore informacija (povratne informacije roditelja i djece, primjere sadržaja i sl.)
- U ovim zadacima, odgojiteljice su surađivale s stručnim timom i ravnateljicom, a dogovoreno je da će ih, kad prijedlozi budu finalizirani i odobreni, vrtićka administratorica postavljati na web kao primjere razvojno-primjerenih aktivnosti za djecu.
- Prijedlozi aktivnosti trebali su biti razvojno primjereni djeci, jednostavni i razumljivi za roditelje, a materijali predviđeni za korištenje pojedinih aktivnosti dostupni kod kuće.
- Odgajatelji i stručni tim su imali su mogućnost predlaganja on-line sadržaja za djecu/roditelje koji su procijenjeni kao razvojno primjereni i kvalitetni (uz uvažavanje autorskih prava)
- Pedagoginja je zajedno s odgajateljicama koordinirala organizaciju sadržaja web stranice.
- Psihologinja je davala podršku u izradi individualiziranih odgojno-obrazovnih planova te pripremala dodatne sadržaje za web stranicu.

EVALUACIJA

- Cjelokupan proces započeo je i razvijao se uz neophodnu podršku i koordinaciju ravnateljice
- Primarno smo se orijentirali na opće informiranje i prijedloge razmjene aktivnosti putem aktualne web stranice vrtića, ali istovremeno i na individualizirane načine komunikacije s djecom i roditeljima
- Odgojiteljice su uglavnom s odobravanjem prihvatile postavljeni sustav, dostavljale korisne materijale i/ili nove poveznice
- Informatičko iskustvo dijela kolegica i/ili nedostupnost opreme otežavalo im je snalaženje sa novim tehnologijama
- Sve izazove rješavali smo u hodu i činili prilagodbe u radu, na način da svatko ima zaduženje kroz koje može dati svoj doprinos
- Nakon nekoliko dana počele su pristizati povratne informacije djece i roditelja na predložene aktivnosti: poruke zahvale, odobravanja, fotografije tijekom aktivnosti kod kuće.
- Odgajatelji su izvještavali o osjećajima zadovoljstva, svrhovitosti i ponosa.

- Cjelokupan proces izveden je na temelju ljudskih i tehničkih resursa unutar Ustanove i vanjskog suradnika (informatičar), bez dodatnih naputaka i organizirane pomoći sustava.

5.3. OSNAŽIVANJE DJECE PREDŠKOLSKE DOBI U RAZVOJU OTPORNOSTI

POLAZIŠTE

Današnje socijalne, kulturološke i ekonomske mijene svakako djeluju na obitelji koje trebaju podršku kako faktori rizika koji proizlaze iz ovakvih mijena ne bi nepovoljno utjecali na djecu rane i predškolske dobi. Dakle, bavljenje psihološkom otpornošću djece je nužno i uključuje usku suradnju s roditeljima.

Psihološka otpornost može se odrediti kao sposobnosti osobe da se uspješno prilagodi i kompetentno funkcionira, unatoč stresnim, neugodnim i drugim nepovoljnim životnim okolnostima. Razvijanje otpornosti djece zasniva se na stvaranju psiholoških resursa koji potiču njihov rast i razvoj, te im mogu pomoći u suočavanju sa nepovoljnim prilikama.

Program „RESCUR“: Na valovima međunarodni je program za razvoj otpornosti djece od 4 do 12 godina. Nastao je u okviru Lifelong Learning programa Comenius kao rezultat rada stručnjaka iz Grčke, Malte, Portugala, Švedske, Italije i Hrvatske.

Ciljevi provedbe programa su:

- 1.razvijati i poboljšati socijalno i emocionalno učenje djece te njihovu otpornost
2. poticati zdrave odnose te pozitivno i prosocijalno ponašanje djece
3. poticati mentalno zdravlje i dobrobit djece, pogotovo one koji su izloženi rizicima socijalne isključenosti

Kurikul obuhvaća šest tema koje se obrađuju na nekoliko razina prema dobi djece:

- Razvoj komunikacijskih vještina
- Uspostavljanje i održavanje zdravih odnosa
- Razvijanje pozitivnog mišljenja
- Razvoj samoodređenja
- Izgradnja osobne snage
- Pretvaranje izazova u prilike

Navedene teme djeca prolaze kroz priče i različite praktične aktivnosti u skupini- igrokaze, crtanje i razne igre. Primjena Kurikula pretpostavlja da djeca vještine otpornosti koje uče u vrtiću istovremeno kod kuće vježbaju s roditeljima i tako povećavaju vjerojatnost da će vještinu usvojiti i primijeniti u svakodnevnom životu. Kurikul prepoznaje roditelje kao jedan od najvažnijih temelja u izgradnji dječje otpornosti jer su u idealnoj poziciji da pomažu svojoj djeci da od najranije dobi.

Uzimajući u obzir aktualnost i sveobuhvatnost navedenog Kurikula, te procjenu da je isti potrebno i moguće realizirati u našoj Ustanovi, dogovorena je edukacija za njegovu primjenu.

TIJEK AKTIVNOSTI

- Dogovor sa voditeljicama edukacije prof. Mirjanom Milanović i Prof. Renatom Miljević Ridički o uvjetima održavanja edukacije
- Edukacija je održana 11.10. i 12.10.2019. u prostoru Studija energetske učinkovitosti u Šibeniku, u ukupnom trajanju 16 sati
- Na edukaciji je sudjelovalo ukupno 30 djelatnika DV Šibenska maslina (ravnateljica, odgojiteljice i stručni suradnici), kao i 30 djelatnika DV Smilje
- Edukacija je imala za cilj osposobiti odgojitelje za provedbu Europskog kurikuluma za razvoj otpornosti djece predškolske dobi, tj. za aktivno djelovanje u smjeru razvoja otpornosti djece predškolske dobi
- Po završenom programu, odgojitelji su bili u mogućnosti:
 - razumjeti koncept otpornosti i osvijestiti značaj razvoja otpornosti djece predškolske dobi
 - argumentirati značaj komunikacijskih vještina, zdravih odnosa u zajednici, pozitivnog razmišljanja, samoodređenja, izgradnje osobne snage, pretvaranja prijetnje u izazov i razvijanja sposobnosti prikladnog odgovora na prijeteće situacije kojima može biti izloženo, te prepoznavanja kapaciteta roditelja za rad s djecom u smislu jačanja njihove otpornosti
 - isplanirati i izvoditi Europski kurikulum za razvoj otpornosti djece predškolske dobi
- Edukacija se odvijala kroz: predavanja, interaktivna predavanja, prezentacije - rad u radionici - rasprave, rad u malim grupama, rad u paru, individualan rad
- Ishodi učenja vrednovani su kroz opservacije i bilješke voditelja tijekom radionice
- Uspješnosti izvedbe programa procijenjena je kroz anonimno popunjavanje Upitnika o zadovoljstvu tečajem i korisnosti njegovog sadržaja
- Tijekom siječnja u Ustanovu su pristigli svi potrebni materijali za provođenje Kurikula (priručnici, slikovnica)
- Kroz veljaču, psihologinja je izradila plan provedbe Kurikuluma i PPT prezentaciju za potrebe stručnog aktiva odgojitelja održanog 10.03.2020.
- Na stručnom aktivu, psihologinja i pedagoginja vrtića su izložile plan provedbe Kurikula u narednom periodu, uz praktične vježbe koje su trebale dodatno pojasniti prirodu aktivnosti sadržanih u Kurikulu
- Prema planiranom, do kraja pedagoške godine odgojiteljice iz svih vrtićkih skupina su u okviru redovitog rada imale zadaću provesti aktivnosti vezane za prvu temu: „Razvoj komunikacijskih vještina“. Preostale teme trebale su uslijediti u novoj pedagoškoj godini, uvažavajući iskustva primjene prve teme u planiranju i provedbi ostatka Kurikula
- Također, još jedan od ciljeva primjene Kurikula bio je nastojati uključiti roditelje u provedbu.
- Za sve roditelje izrađeni su prigodni letci koji su sadržavali relevantne informacije o Programu
- S obzirom na obustavu rada vrtića koja je uslijedila sredinom ožujka, nije bilo moguće provesti planirane aktivnosti
- Upoznavanje roditelja s Kurikulom otpornosti nastavilo se preko pisanih materijala koje je psihologinja prilagodila za web stranicu vrtića, a koji su sadržavali uglavnom kratke

smjernice i opise praktičnih aktivnosti koje mogu raditi sa djecom i tako doprinijeti razvoju vještina otpornosti

EVALUACIJA

- Kod odgojiteljica je u cjelini prepoznata zadovoljavajuća motivacija za pohađanje održane edukacije, a visoka za provedbu Kurikula
- Tijekom edukacije odgojiteljice su vrlo aktivno sudjelovale, a po završetku iskazivale visoku razinu zadovoljstva predavačima i pojedinim sadržajima (praktični primjeri, vježbe)
- Sveukupan dojam je spremnost djelatnika za provedbu Kurikuluma uz potrebu kraćeg radnog dogovora neposredno prije početka primjene
- Ukoliko okolnosti budu dopuštale, optimalno vrijeme za početak provedbe bi bilo u listopada 2020., po završetku perioda adaptacije nove djece u skupinama
- Cilj je osigurati provedbu Kurikula u svim skupinama djece vrtičkog uzrasta

-Projektne aktivnosti u 2019/2020 pedagoškoj godini

DV „Kućica“

Tema: „Učenje kroz pokret i igru“

Odgojitelji su kod djece prepoznali pojačan interes prema istraživanju, stjecanju novih znanja, vještina kroz igru i pokret. Poticanjem aktivnosti u okviru ove teme djeci su omogućile razvoj motoričkih vještina, poboljšanje učinkovitosti u osnovnim motoričkim sposobnostima, uživanje u različitim interakcijama i aktivnostima, poboljšavanje učinkovitosti u specifičnim koordinacijskim sposobnostima, upoznavanje djece s pojmom uspjeha i neuspjeha, učenje uvažavanja različitih sposobnosti, aktivno sudjelovanje u igrama i različitim oblicima aktivnosti, poticanje samoorganiziranja i samoiniciranja vlastitih aktivnosti i igara. Aktivnostima se nastojalo poboljšati opću izdržljivost, snagu i fleksibilnost djece. Odgojiteljice su kroz aktivnosti projektne teme „Učenje kroz pokret i igru“ postigle da djeca u odgojnim skupinama razviju pozitivnu sliku o sebi, te otkriju vlastite mogućnosti. Rezultatima navedenih aktivnosti djeca su razvila osjećaj pripadnosti i prihvaćenosti u vlastitoj sredini. Suradnja s roditeljima je postignuta kroz različite radionice u kojima su se roditelji aktivno uključivali u razne segmente rada (donošenje raznovrsnog materijala za rad, neposredno sudjelovanje u radu).

Odgojitelji navode kako zajednički rad na određenoj tematici donosi otvoreniji odnos prema timskom radu te fleksibilniju organizaciju odgojno-obrazovnog rada te je bolja i kvalitetnija suradnja s roditeljima.

DV „Radost“

Tema : „Simbioza čovjeka i prirode“

Ove pedagoške godine u DV „Radost“ nastavljena je suradnja s NP Krka te su njihovi djelatnici u navedenom vrtiću imali prezentaciju na temu „Mali čuvari prirode“, što je djecu oduševilo, imali su mnoštvo pitanja, te se krenulo u daljnje istraživanje, s naglaskom na prirodu i životinje. Cilj aktivnosti u okviru projektne teme je bio upoznati ljepotu i prirodne

vrednote biljnog i životinjskog svijeta NP „Krka“ s posebnim naglaskom na proširivanje znanja o samom nacionalnom parku te o raznolikosti biljnog i životinjskog svijeta u parku. Djelatnici NP Krka su na ppt prezentaciji prikazali djeci na koji način se oni brinu o prirodi i životinjama u parku, te koje su specifičnosti njihovog posla u parku. Djeci je stavljen naglasak na važnost očuvanja bioraznolikosti, njegovana je empatičnost prema prirodi i životinjama, te su postali ekološki osvješteniji. Odgojitelji su zaključili kako djeca iskustvenim učenjem u neposrednom kontaktu s prirodom najbolje razmišljaju i uče.

DV „VIDICI“ – jaslice

Tema: „Igrom do odgovornosti“

Budući da se radi o jasličkom uzrastu djece, do treće godine života, poticaj za navedenu temu bila je odgovornost prema materijalnom i socijalnom okruženju. Aktivnosti su poticale djecu na razvoj fine i grube motorike uz pomoć različitih predmeta, s ciljem razvijanja koordinacije pokreta. Također ishodi koji su postignuti kod djece su smirenost, odsutnost osjećaja ugroženosti i procjenjivanje mogućih posljedica svojih akcija. U zajedničkom sudjelovanju u aktivnostima djeca su naučila prihvaćati pravila i zahtjeve grupe, naučila su što znači odgovorno se ponašati prema sebi i drugima. Aktivnosti u odgojnim skupinama tijekom boravka djece bile su organizirane u različite simboličke igre koje su razvijale dječju samostalnost, te odgovornost prema sebi, prema prostoru u kojem se nalaze i prema drugima. Aktivnosti su obuhvaćale veću raznolikost i kvalitetu igre zbog prihvaćanja drugih i drugačijih.

AKTIVNOSTI:

"Gdje stoji..?"- pospremanje igraćaka

"Mala kuhinjica"- pripremanje raznih jela i korištenje predmeta iz kuhinje

"Kockice od spužve"-igra građenja

sklop aktivnosti "Ja to mogu..."-skidanje papuča, pospremanje pidžame, sve na svoje mjesto...

"Gdje je moj krevet?"-djeca pronalaze svoje mjesto

DV „Pčelica“

Tema: „Sport = zdravlje“

Cilj poticanja teme o sportu i zdravlju je omogućavanje svakom djetetu da kroz bolje upoznavanje svog tijela razvije samostalnost, samopouzdanje, samosvijest i pozitivan odnos prema drugima. Poticanje aktivnosti o sportu i zdravlju u DV „Pčelica“ upoznalo je i zainteresiralo djecu s različitim vrstama sportova i sportskog načina života. Kroz navedene aktivnosti u odgojnim skupinama djeca su razvila pozitivne emocije prema sportu i bolju sliku o sebi, upoznali su se specifičnostima nekog sporta kroz igru, te su saznali nešto novo o proslavljenim šibenskim sportašima. Kroz navedenu temu odgojiteljice su upoznale djecu s sportskim objektima u našem gradu te su navedene događaje dokumentirale kroz dječje fotografije, crteže izjave ili prezentacije putem postera. Što se tiče suradnje s roditeljima odgojiteljice su razmijenile informacije o aktivnostima provedenim u skupini, te su uključivale roditelje u organizaciju posjeta različitih sportskih ustanova.

DV „VIDICI“ – potkrovlje

Tema: „Igrom do sebe-razvoj pozitivne slike o sebi“

Tema: „Lutka u vrtiću“

U ovoj pedagoškoj godini odgojitelji u DV Vidici „Mansarda“ su kod djece prepoznali pojačan interes za lutkom i dramskim stvaralaštvom te likovnim izražavanjem i iz tog razloga su navedenu temu razradili kroz godinu. Za cilj su postavili poticanje optimalnog razvoja djeteta s naglaskom na kreativni razvoj, a zadaci su bili sljedeći – razvoj fine motorike, stvaranje pozitivnog odnosa prema umjetnosti, razvoj socijalnih vještina komunikacije, razvoj pozitivne slike o sebi, osjećaj zajedništva i poštivanje pravila te zadovoljavanje potrebe za igrom i stvaralaštvom. Kroz projekt su roditelji sudjelovali u nabavi materijala za rad, boravili u skupini, svaka skupina je osmišljavala igrokaze i predstave i predstavljala drugim skupinama kroz jedan cijeli tjedan. Djeca i odgojitelji su se puno pripremali i u konačnici svi skupa bili jako zadovoljni. Tijekom projekta posjetili su izložbu lutaka u Gradskoj knjižnici, također djeca su išla i u HNK Šibenik odgledati predstavu "Avantura brokule i češnjaka".

DV „Jutro“

Tema: „Čuvari prirode“

Kroz projektne aktivnosti ove pedagoške godine u DV „Jutro“ nastavljena je suradnja s NP Krka. U sklopu projekta "Čuvari prirode" djeca su imala likovne aktivnosti u kojima su razgovarali i crtali crteže životinja koje žive u NP Krka. Također u sklopu projekta vrtić su posjetili djelatnici NP Krka koji su u svojoj prezentaciji pričali djeci o životu u parku, na koji način čuvaju životinje i kako se brinu o njima. Na kraju prezentacije djeca su polagala test za čuvara prirode i odgovarala na pitanja što se smije, a što ne smije raditi u NP Krka. Djecu je jako zainteresirala prezentacija i tema o NP Krka, odgovarajući na pitanja dosta su međusobno surađivali. Djeci je stavljen naglasak na važnost očuvanja bioraznolikosti, njegovana je empatičnost prema prirodi i životinjama, te su postali ekološki osvješteniji. Odgojitelji su zaključili kako djeca iskustvenim učenjem u neposrednom kontaktu s prirodom najbolje razmišljaju i uče.

DV „Veseljko“

Tema: „Tradicionalne igre, plesovi i napjevi“

U DV „Veseljko“ u sklopu projektne teme „Tradicionalne igre, plesovi i napjevi“ svoje vještine i potencijale djeca su u odgojnoj skupini razvijala na zabavan i zanimljiv način koristeći projekt „Brojalica“. Projekt „Brojalica“ se koristio za različite načine slikovno-tekstualnog izražavanja djece kroz ples i pokret. Cilj projektnih aktivnosti je bio razvijati ritmičko hodanje, poskakivanje i ples kod djece, te poboljšati učinkovitost u specifičnim koordinacijskim sposobnostima. U raznim aktivnostima u sklopu projekta djeca su koristila raznovrsne pribore za likovna izražavanja, a posebno se pozornost posvetila korištenju i kombiniranju nestrukturiranim materijalom (izrada muzičkih instrumenata, ritam-ambalažni materijal). U provođenju projektnih aktivnosti često se od muzičkih instrumenata koristila harmonika, pomoću koje su djeca pjevala i plesala na različite pjesme.

DV „Vidici“-vrtić

Tema: „Mi smo djeca vesela“

Cilj projektnih aktivnosti u okviru DV „Vidici“ je bio cjeloviti razvoj djeteta i njegovih kompetencija. Odgojiteljice su obogaćivanjem soba s različitim centrima kreirale atmosferu u odgojnoj skupini u kojoj su poticale različite aktivnosti i igre. Kroz projektnu temu odgojiteljice su u svojim odgojnim skupinama poticale aktivnosti uz ples i pokret. U skladu s poticanjem navedenih aktivnosti djeca svih odgojnih skupina su često imala zajedničku aktivnost izvođenja pjesme „Mi smo djeca vesela“ uz ples i pjevanje. Poticanjem raznovrsnih igara uz ples i pjevanje djeca su kroz aktivnosti razvijala svoju kreativnost, korištenje verbalne i neverbalne komunikacije, te najvažnije poticao se razvoj osnovnih pokreta i prirodnih oblika kretanja. Različiti centri u sobama potaknuli su djecu na istraživanje samih centara i novih igračaka što je uvelike pomoglo razvoju otvorenosti djece prema novim iskustvima, razvoju samostalnosti i samopoštovanja.

5. 4. ZAŠTITNO PREVENTIVNI PROGRAMI U RADU S DJECOM

Cilj provedenih aktivnosti u području zaštitno preventivnog programa bio je:

- razvijanje pozitivne unutarnje djetetove snage i potencijala koji vode zdravom načinu života, etički i ekološki prihvatljivom načinu ponašanja za život u zajednici.
- zaštita djeteta od ometajućih i ugrožavajućih čimbenika (razvojnih, odgojnih, situacijskih)
- prevencija potencijalno rizičnog ponašanja djeteta koji mogu negativno djelovati na njegov sadašnji i budući život, s naglaskom na komunikaciju i interakciju djeteta s drugom djecom i odraslima koji brinu o njemu.

U okviru zaštitno preventivnog programa u radu s djecom proveli smo raznovrsne brojne aktivnosti. Poduzeli smo značajne mjere u području sigurnosti djeteta u smislu osiguranja sigurnosti u prostoru gdje djeca borave.

Neke od akcija bile su usmjerene i na sigurnost u vanjskim prostorima – kvartovskim igralištima uz vrtić, što je podržano i neke akcije su se održale. Mjere sigurnosti, zdravstvene zaštite te prava i odgovornosti djelatnika i roditelja uređen je **Kućnim redom Ustanove**.

Ove pedagoške godine izradili smo novi **Program zaštitnih i preventivnih mjera u ustanovi DV Šibenska maslina**. U DV Vidici provedena je edukacija odgojitelja, djelatnika, roditelja i djece u sklopu **CAP programa** (program primarne prevencije zlostavljanja).

U odgojno obrazovnom radu s djecom radilo se na samostalnosti djece u smislu samozaštite kao i brige za druge. Posebno u području zaštite mentalnog zdravlja djece, odgojitelji i članovi stručne službe značajno su se angažirali u stručnom radu za očuvanje i osnaživanje mentalnog zdravlja djeteta. Cilj takvih aktivnosti bio je osvijestiti i pripremati djecu na poteškoće s kojima se mogu suočiti, u zdravstveno- sigurnosnom i socijalnom aspektu razvoja.

Svjesni koliko je važno postavljanje granica u odgoju, tim procesom učenja započinjemo već od najranijih dana, što znači da su već u jaslama odgojitelji s djecom na primjeren način radili na tome, točnije radilo se na razvijanju samoregulirajućeg ponašanja.

U okviru odgoja za ljudska prava, s djecom se radilo na razvoju pozitivne slike o sebi, poticaju razvoja emocionalne inteligencije, suradnje i nenasilnom rješavanju sukoba, odgoju i obrazovanju za okoliš i održivi razvoj, sigurnosti u prometu.

Djeci smo pomagali i utjecali na njihov razvoj u uspostavljanju samokontrole, i izgradnji i jačanju samopoštovanja kroz projekte oblike rada.

5.5. RAD OBOGAĆENIH I POSEBNIH PROGRAMA

5.5.1. REDOVITI PROGRAM OBOGAĆEM DRAMSKO-SCENSKIM SADRŽAJIMA

Specifični programski ciljevi i zadatci ovog programa ostvareni su kroz poticanje djetetovog govornog (dijaloškog i monološkog govora), podržavanje kreativnog i slobodnog izražavanja pokretom, gestom, mimikom i bojom glasa, poticanje razvoja pažnje i pamćenja, utjecanje na sposobnost zamišljanja i uživanja.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- prostor dnevnog boravka djece nadopunio se kroz godinu novim lutkama, kostimima i scenama koje su korištene za lutkarske igre i dramatizacije
- nove lutke i kostimi za dramatizaciju „Borba sv. Mihovila i zmaja“
- dramska improvizacija „Tri jabuke“, „Putovanje jedne kornjače“
- dramski prikaz „Čupko“, „Maks i Dodo“ (izrada lutke psa), „Klaun lutilica“
- igrokaz „Uspavani sv. Nikola“, „Krampusić“ - izrada materijala i lutaka
- dramska predstava „Putovanje jedne kornjače“ - izrada materijala i maski
- izrada lutke psa, izrada lutke krampusa
- lutkarska igra „Božićni ukras“ – izrada jaslca i likova od raznih materijala

Suradnja s roditeljima ostvarena je kroz svakodnevna izmjenu informacija o aktivnostima koje su provedene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima. Roditelji su donosili i prikupljali materijale za dramske izvedbe (sredstva za bojanje, sredstava i materijala za lijepljenje tkanine, materijale za izradu lutaka), neoblikovani materijal (plastika, kartonske amblaze i sl.) te sudjelovali u izradi lutaka i paravana na kreativnim radionicama u vrtiću. Pružili su pomoć oko prijevoza rekvizita za predstavu. Ove godine roditelji su se uključili u akciju prikupljanja knjiga i slikovnica za potrebite, koja je organizirana za Međunarodni dan darivanja knjiga u svim područnim objektima DV Šibenska maslina.

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik - uspješna suradnja s voditeljicom Centra za vizualnu kulturu djece i mladih Zdenkom Bilušić te s voditeljicom Dječjeg odjela Gradske knjižnice Marinom Šimić – nekoliko posjeta knjižnici kroz pedagošku godinu
- Posjet štićenicima Cvjetnog doma uz izvedbu igrokaza „Božić u Šibeniku“
- Ana Bilić – spisateljica, posjet vrtiću

Javna prezentacija programa

- prosinac, 2019.g. Gradska knjižnica Šibenik – igrokaz „Božić u Šibeniku“

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz fotografije, snimke (CD i DVD), dječje crteže, izjave, albume nastanka predstave, letke za lutkarske igre, te kroz ppt prezentaciju zajedničkog projekta na razini DV „Jutro“.

5.5.2. PROGRAM KATOLIČKOG VJERSKOG ODGOJA

Specifični programski ciljevi i zadatci: u protekloj pedagoškoj godini odgojitelji su njegovali i razvijali religioznu dimenziju djeteta, osposobljavajući ga (primjereno njegovoj dobi) za otkrivanje, prihvaćanje i življenje autentičnih vrednota Evanđelja u odnosu na sebe, drugoga i na poseban način prema Bogu kao dobrom Ocu i Stvoritelju. Pobuđivali su dječje potencijale u svim područjima, posebno metodom stvaralačkog pripovijedanja i izražajnog čitanja biblijskih i književno-umjetničkih tekstova za predškolsku dob. Kroz svakodnevne aktivnosti razvijali su vrednote povjerenja, zahvalnosti, darivanja, suosjećanja i suradnje s bližnjima. Ovi ciljevi i zadatci ostvareni su kroz tematske cjeline: „sv. Mihovil“, „sv. Nikola Tavilić“, obilježavanje svetkovine Krista Kralja, „Iščekivanje – Advent“, „Moja obitelj“, „Biblija“, „majka Marija“, „Moja krunica“, „Moja vjera“, „Korizma“.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- kontinuirano obogaćivanje i izmjenjivanje sadržaja vjerskog kutića prema tematskim cjelinama
- novi didaktički materijali i namještaj
- izrada jaslica u skupini, kreiranje raznih postera, liturgijskog i adventskog kalendara,
- izrada didaktičkih materijala: štapnih lutki, puzzli, memory kartica, labirinta i origamija sa likovima koji prate liturgijsku godinu i /ili su dio projekta u skupini,
- kreiranje blagdanskih aranžmana na radionicama za roditelje, formiranje Križnog puta od dječjih crteža, modeliranje sredstava (od ekoloških materijala) za dramatizacije priča iz Evanđelja.

Suradnja s roditeljima: ostvarivala se kroz suradnju i učešće u obogaćivanju centara SDB, sudjelovanje u projektima, sudjelovanje u vanjskim manifestacijama i vjerskim događajima - „Mali Mihovil, procesija za blagdan sv. Mihovila, pomoći u organizaciji izleta te sudjelovanje u humanitarnim akcijama, izrada rekvizita za ovogodišnje sudjelovanje u gradskoj maškaranoj povorci, u udruzi slijepih i slabovidnih Šibensko-kninske županije.

Suradnja s vanjskim čimbenicima: Nastavljena je suradnja s Katehetskim uredom Šibensko-kninske biskupije s Biskupskim ordinarijem

Ostale suradnje ostvarene su s: Katoličkom osnovnom školom, djelatnici Caritasa, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Udrugom slijepih i slabovidnih, s župnikom crkve sv. Petra na Vidicima, fra Ivanom Penavom, Nacionalni parK Krka, Glazbena škola „Ivana Lukačića“,

Muzej grada Šibenika, crkva i muzej samostana sv. Frane – svećenik fra Ivan Bradarić, Gradskom knjižnicom „Juraj Šižgorić“, Cvjetni dom za starije i nemoćne, prof. Stela Čuturić.

Javna prezentacija programa:

- proslava s Ocem biskupom u Katedrali sv. Jakova „Mali Mihovil“ (pjesma i ples u čast sv. Mihovilu)
- proslava blagdana sv. Mihovila (sudjelovanje u procesiji roditelja i djece s odgojiteljima)
- Katolička osnovna škola - sudjelovanje DV „Vidici“ – „Pozdravi svakoga“ i DV „Kućica“ – „Božićni san“ - na božićnoj priredbi „Osvijetlimo put do jaslca“

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz foto zapise, izjave djece, dječji radovi, poster, edukativni i informativni materijali za roditelje, foto zapisi novih projekata koji su u tijeku, kao i zabilješke o napredovanju projekta.

5.5.3. PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA-model C

Specifični programski ciljevi i zadatci: ostvareni su kroz tematske cjeline: „ This is me“, „Thanks giving day“, „Halloween“, „Pumpkin investigation“, „St. Patrick's day“, „Valentine's day“, „Goldlocks and tree bears“, „Good friend“, „Friend of nature“, „Easter“, „World dance day“, „When I grow up, I want to be“, „Summer“, Graduation party, te razne pjesmice i priče obrađene na engleskom jeziku.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada :

- Izrađeni su poster i plakati na engleskom jeziku, kao i priče u slikama, fleshcards (slikovne kartice), memory, rječnici vezani uz tematske cjeline
- Obogatili su se postojeći centri aktivnosti – shop, haircut corner, corner for art activities
- Formirani su novi centri aktivnosti – autumn corner, Halloween corner, Christmas corner, St. Patrick corner, Valentine's day corner, centar maskaranja, spring corner

Suradnja s roditeljima

- Svakodnevna izmjena informacija o aktivnostima koje su provodene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima
- Roditelji su tijekom pedagoške godine donosili materijale na engleskom jeziku
- Likovne radionice za djecu i roditelje (X-MAS)
- Sudjelovanje na kreativnoj radionici na temu „Autumn workshops“
-

Suradnja s vanjskim čimbenicima: suradnja s izvornim govornikom engleskog jezika

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz fotografije, postere, plakate, izjave djece, crteže, albume i rječnike.

5.5.4. REDOVITI RAZVOJNI PROGRAM OBOGAĆEN ŠPORTSKIM AKTIVNOSTIMA

Specifični programski ciljevi i zadatci: upoznavanje djece sa različitim sportovima, spoznavanje specifičnosti pojedinog sporta kroz igru i vođeno vježbanje, posjete sportskih klubova te upoznavanje sportaša i otkrivanje zanimljivosti vezanih uz specifičnosti života sportaša, treninzi na otvorenom.

Promjene u materijalnom okruženju tijekom odgojno-obrazovnog rada:

- nova didaktička sportska oprema koja se koristila na treninzima
- poster i plakati na temu sporta
- učenje pravila o rukometu, nogometu, košarci, tenisu i rukometu - izrada postera

Suradnja s roditeljima:

- Svakodnevna izmjena informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima
- Roditelji su tijekom godine imali priliku dva puta promatrati trening djece s prof. Maladom i odgojiteljicama

Suradnja s vanjskim čimbenicima

- Košarkaški GK Šibenik – posjet dvorani na Baldekinu i zajednički trening djece i košarkaša

Provedene aktivnosti dokumentirane su kroz postere s fotografijama, crtežima, izjavama djece o doživljajima iz posjeta klubovima, kao i sa svih događanja u kojima su sudjelovali.

5.6. PROGRAM JAVNIH POTREBA

PROGRAM PREDŠKOLE

Od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta dobili smo suglasnost na ustroj kraćeg programa odgojno-obrazovnog rada s djecom u godini prije polaska u osnovnu školu.

Ostvarene su bitne organizacijske pripreme za kvalitetni početak i daljnje provođenje programa predškole prijave za upis, raspored djece po skupinama, priprema pisanog materijala za roditelje i odgojiteljice, dogovor o organizaciji, sredstvima i materijalima, roditeljski sastanak na temu uz potrebne informacije o načinu organizacije programa. Ukupno je bilo upisano 1 dijete. Program predškole je ove godine trajao 7 mjeseci u vremenskom razdoblju od 01. studenog 2019.g. do 31. svibnja 2020.g.

Tijekom godine broj prisutne djece je varirao. Razlozi neredovitih dolazaka najčešće su bili zbog bolesti.

Suradnja s roditeljima polaznika predškole odvijala se izmjenom informacija o aktivnostima koje su provođene u grupi, te o napredovanju djece u pojedinim razvojnim područjima. Po potrebi, na inicijativu odgojiteljica ili roditelja, održani su individualni razgovori. Teme razgovora su bile: prilagodba, socijalno-emocionalni razvoj djeteta

(ponašanje u grupi svršnjacima), obveze roditelja da redovito dovode dijete u predškolu, napredovanje djeteta, potrebe za dodatnim radom na pojedinim područjima, osamostaljivanje djeteta primjereno dobi, zdravstveni problemi, priprema djece za školu.

Sudjelovali su u svim zajedničkim aktivnostima s ostalom djecom iz tog vrtića: odlascima u kazalište, na izletima i posjetama, zajedničkim svečanostima i manifestacijama, priredbama.

5.7. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD KRAĆIH

5.7.1. Zbor predškolaca „Cvrčak“

Tijekom listopada, voditeljica zbora prof. Sonja Batur održala je audiciju za nove članove te su odgojiteljice po vrtićima informaciju prenijele roditeljima. Zainteresirana djeca pristupila su audiciji i uključila se u djelovanje zbora te sudjelovali aktivno kroz probe dva puta tjedno (utorkom i četvrtkom od 18:30-19:15) te nastupi tijekom pedagoške godine 2019./2020.

Aktivnosti tijekom 2019/2020 pedagoške godine:

Aktivnosti	Mjesto održavanja	Datum održavanja
Audicija za zbor Cvrčak	Šibenik, DV „Šibenska maslina“	listopad, 2019.
Hrvatski dječji festival u Zagrebu	Zagreb, Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog	02.11.2019.g.
Nastup na Adventurici 2019.g.	Šibenik, Galerija „Matija“	07.12.2019.g.
Nastup na manifestaciji „Božićne čarolije“	Šibenik, HNK Šibenik	08.12.2019.g.
Nastup na Adventurici 2019.	Šibenik, Park Roberta Visianija	14.12. 2019.g.
Nastup na tradicionalnoj manifestaciji „Božićna bajka“	Šibenik, sportska dvorana „Baldekin“	16.12.2019.g.

Realizatori programa su: Sonja Batur i odgojiteljice – Silvana Barić i Claudia Maria Vrbičić.

Program je realiziran od rujna 2019. do lipnja 2020.g.

5.7.2. Etnoigraonica „Balarin“

Djeca su se prema vlastitim interesima i željama uključila i tijekom pedagoške godine, dva puta tjedno pohađala probe te su sudjelovali na raznim manifestacijama.

Aktivnosti tijekom 2019/2020 pedagoške godine:

Aktivnosti	Mjesto održavanja	Datum održavanja
Posjet „Cvjetnom domu“	Šibenik, „Cvjetni dom“	3.12. 2019.g.
Nastup na Adventurici 2019.g.	Šibenik, Galerija „Matija“	07.12.2019.g.
Nastup na tradicionalnoj manifestaciji „Božićne čarolije“	Šibenik, HNK	08.12.2019.g.
Otvaranje izložbe „Božićne priče“	Šibenik, Knjižnica Juraj Šižgorić	10.12. 2019.g.
Nastup na tradicionalnoj manifestaciji „Božićna bajka“	Šibenik, sportska dvorana „Baldekin“	15.12.2019.g.
Posjet učiteljice glazbene kulture Danke Oreb Jajac	Šibenik, DV „Vidici“, DV „Šibenska maslina“	17.01.2020. g.

Realizatori programa su: odgojiteljice Markita Ševerdij, Katarina Krnić, Adriana Glavurtić

Program je realiziran od rujna 2019. do lipnja 2020.g. Tijekom pedagoške godine 2019./2020. bilo je upisano 27 djece.

5.5.5. Program „Rastimo zajedno“ (Unicef)

Ove pedagoške godine, održan je 7. ciklus radionica s roditeljima “Rastimo zajedno” namijenjen roditeljima najmlađe djece u dobi do četiri godine života. Radionice su osmišljene kao program potpore roditeljima, a uključuju predavanja, vježbe, izmjenu iskustava i druženje roditelja i odgojitelja. Kroz jedanaest dvosatnih, tematski povezanih radionica, roditelje su vodile odgojiteljice Irena Kožić i Dijana Paškov, te psihologinja Ivana Vukšić.

Ovogodišnji ciklus trajao je od veljača do svibnja 2019, a održavao se u prostoru DV „Vidici“. Za sudjelovanje se prijavilo 20 roditelja. Edukaciju je započelo 8 roditelja, a uspješno ju je završilo 7. Po završetku programa, roditelji su kroz evaluacijske liste vrednovali bitne aspekte programa:

TABLICA 5.5.3.1.: Evaluacija programa Rastimo zajedno od strane roditelja polaznika

DOBITAK ZA SEBE	1. Shvatila sam da nisam sama, već i da ostali roditelji polaze kroz ista ili slična iskustva 2. Svijest da ne moramo biti savršeni 3. Najkorisniji su primjeri i iskustva roditelja, zajednička podrška te teorijske postavke i upute za direktnu primjenu u odgoju. Dobila sam više samopouzdanja i uvjerenosti u postupke. 4. Veće razumijevanje djeteta, briga o sebi 5. Potvrda da je sve što radim sa svojim djetetom dobro, da slušam, pratim svoje dijete i pokušavam ga usmjeriti na najbolji mogući način 6. Stjecanje novih iskustava kroz razgovor s drugim roditeljima i kroz edukativne materijale i stručno vodstvo, ali najviše kroz ljudski aspekt i razumijevanje okoline 7. Naučila sam razumjeti djetetove osjećaje i slušati ga.
DOBITAK ZA DIJETE	1. Mama koja ga pokušava više slušati i razumjeti 2. Opuštenija majka, manje pod stresom 3. Veće razumijevanje i provođenje više zajedničkog vremena 4. Strpljiviju majku, koja se trudi razumjeti svoje dijete 5. Imam više strpljenja, aktivnije slušam, osamostaljujem ga, pružam više mogućnosti da samo uči i istražuje 6. Smatram da je znanje moć i da je dobro poznavati savjete struke, pa samim time kad je mama mirna i staložena dijete uvijek dobiva 7. Dobilo je puno strpljiviju, smireniju mamu sa puno više razumijevanja
ZANIMLJIVE TEME	1. Roditeljski ciljevi, ja-poruke, kreiranje rješenja 2. Roditeljski ciljevi, spoznajni i smjeravajući dijalog, slušanje, ja-poruke, zamke roditeljstva, slagalice osobnog rasta 3. Stupovi roditeljstva, roditeljski ciljevi, slušanje 4. Psihološke potrebe, emocionalni i usmjeravajući dijalog, slušanje, zašto i kako bez batina, dijete pred ekranom, savjeti za roditelje, igre, masaže,... 5. Stupovi roditeljstva, emocionalni, usmjeravajući i spoznajni dijalog, dijete pred ekranom, kreiramo rješenja 6. Ciljevi roditeljstva, povratna informacija, ja-poruke, zašto i kako bez batina, moje drvo snage, igre,... 7. Stupovi roditeljstva, roditeljski ciljevi, emocionalni i usmjeravajući dijalog, slušanje, pravila, kreiranje rješenja, zamke roditeljstva

KORISNO ZA PRIMJENITI	1. Ja poruke 2. Dosta toga: dopuštenja-zabrane, ja-poruke, ograničenja 3. Aktivno slušanje, ja-poruke, uživljavanje u djetetov svijet 4. Dijalog, slušanje, igre, drvo snage,... 5. Opušteno koračati dalje, sigurnija u usmjeravanju svog djeteta i sebe 6. Sve 7. Komunikaciju u kojoj slušam i uvažavam sugovornika
OČEKIVANJA KOJA JESU/NISU ISPUNILI	1. Nisam imala velika očekivanja. U početku smo svi bili stisnuti, ali kako je vrijeme prolazilo, sve je bilo bolje. Žao mi je što nije bilo više roditelja 2. Ispunila sam sva očekivanja 3. Uglavnom sam ispunila očekivanja 4. Više primjera o roditeljstvu 5. Nisam imala posebna očekivanja, a dobila sam puno više- opuštenost i vrijeme za sebe 6. Neka jesam, ali ništa potpuno 7. Ispunila sam očekivanja-zanimljive teme, poučne priče i iskustva drugih roditelja. Sve je bilo više nego odlično. Dovoljno teorije, igre i međusobnog razgovora. Svaka tema je dobro osmišljena i voditeljice su to savršeno odradile. Jako sam ponosna što sam se odlučila na ovu radionicu.

Unatoč tome što sudionici uglavnom redovito izvještavaju o pozitivnim ishodima sudjelovanja u Programu, broj roditelja koji se prijavljuju i ostaju na radionicama je nepredvidiv i relativno nizak. Ovu godinu se krenulo sa sustavnijim pristupom informiranja o programu (inicijalni razgovori, prvi roditeljski sastanci za novoupisanu djecu, letci, mediji). U slučaju daljnjeg izostanka interesa roditelja, valjalo bi provesti anketu kojom bi se utvrdili razlozi neprijavlivanja i odustajanja.

5.5.6. CAP program (Korak po korak)

CAP (Child Assault Prevention) program za djecu predškolskog uzrasta proveden je u periodu od ožujka do svibnja 2019. od strane CAP tima: S. Jelovčić, M. Kalpić, S. Paić i I. Vukšić (psih.). Edukacijom je obuhvaćeno 7 skupina DV „Vidici)

Ovaj program polazi od stava da je znanje najučinkovitiji oblik borbe protiv zlostavljanja djece. Temelji se na poučavanju djece o stvarnostima napada, što mogu učiniti ako se nađu u opasnoj situaciji i kome se mogu povjeriti. Program je uključivao niz aktivnosti- pripreme (uvježbavanje igrokaza, rad odgojitelja s djecom u skupini, priprema pisanih materijala za odrasle), predavanja za odrasle (3) i radionice za djecu (5), kroz tri koraka:

1. Senzibiliziranje svih zaposlenika za problem zlostavljanja, upoznavanje s potrebom i obvezom odraslih osoba da zaštite djecu te upoznavanje sa zakonskim obvezama odraslih u slučajevima zlostavljanja
 2. Upoznavanje roditelja s problemom zlostavljanja, učestalošću, osobinama žrtve i nasilnika, posljedicama koje zlostavljanje ostavlja, kako prepoznati zlostavljano dijete, kako pomoći djeci da se zaštite od zlostavljanja, kako razgovarati s djetetom koje obznanjuje da je zlostavljano.
 3. Upoznavanje djece s njihovim pravima, prepoznavanje opasnih situacija i načina na koji mogu povećati svoju sigurnosti i zadržati svoja prava- da budu sigurna, jaka i slobodna.
- Po završetku provedbe, sudionici su imali priliku evaluirati različite aspekte programa.

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Stručno usavršavanje i naobrazba djelatnika planirana je u skladu sa Godišnjim planom ustanove za 2019./2020. pedagošku godinu. Polazišta za stručno usavršavanje bile su postavljene bitne zadaće odgojno-obrazovnog rada, iskazane potrebe i interesi stručnih djelatnika, te raspoloživa financijska sredstva.

VRSTA USAVRŠAVANJA		SADRŽAJI I AKTIVNOSTI	VODITELJI	MJESTO I DATUM
Obvezne teme prema planu i programu Ustanove	ODGOJITELJSKA VIJEĆA	– Usvajanje Godišnjeg izvješća za pedag.god.2019/2020.	ravnateljica Maja Gulin	09.09.2019.
		– Usvajanje Kurikuluma i Godišnjeg plana za pedag.god.2017/18.	ravnateljica Maja Gulin	30.09.2019.
		– Usvajanje programa pripravničkog stažiranja za odgojitelje pripravnike A.Vidošević i I.Bralić	ravnateljica Maja Gulin	27.02.2020.
		– Davanje suglasnosti za pokretanje postupka za stjecanje zvanja mentora za odgojiteljicu N.Gobin	dr.med.spec.orl. Lj.Karađa Lapić	
		– Predavanja: o „Kronični laringitis“ o „Moj glas-moj alat“ ,	mag.log. A.Banić Jakelić	
	– Organizacija ljetnog vrtića	ravnateljica Maja Gulin	23.06.2020.	
	– Roditeljski sastanci s roditeljima novoupisane djece			
STRUČNI AKTIVNI, PREDAVNJA, RADIONICE	– Edukacija za provođenja Kurikula otpornosti-teorijski i praktični aspekti razvoja otpornosti djece predškolske dobi	psihologinje M. Milanović i R.Miljković Ridički	11.-12.10.2019.	
	– Priprema i provedba Kurikula otpornosti u našoj Ustanovi	psihologinja I. Vukšić pedagoginja N. Slipčević	10.03.2020.	
Područje posebnog stručnog interesa	STRUČNI SKUPOVI, TEČAJEVI predavanja	– Stručno usavršavanje njemačkog jezika-4.modul (završni)	Stručni tim DV Tatjana Marinić	17.10.2019. Zagreb
		– Djeca u proljetno-ljetnim običajima	G.Knežević	07.03.2020. Zagreb
		– Doktorski seminar, videopoziv	Odsjek za pedagoginju	27.06.2020. Zadar
		– Međunarodni stručno znanstveni skup Sretna djeca“	Uhuli,Studio Tanay, Azoo	09.10-11.10.2019. Zagreb
		– Mini aktiv-projekt „Faust Vrančić“	prof.Stela Čuturić	09.03.2020.
	– Ajduković,M.:“Nenasilno rješavanje sukoba“ – Bastić,Z.: „Lutka ima srce i pamet“ – Blažević,B.,Ailović K.:“Njihovo je kraljevstvo nebesko“ – Bojanić, D.: „Više od igre-ispričaj mi priču“ – Bonffenol, S.: „The most important year“ – Bredekamp,S.:“Kako djecu odgajati“ – Buljan Flander,G.,Karlović,A.: „Odgajam li dobro svoje dijete“ – Calabrese,I.,Rampone,S.: „Cross-curricular resources for YL“ – Čudina-Obradović,M.: „Igrom do čitanja“, „Integrirano poučavanje“, „Priče o dobru,priče o zlu“ – Došen Dobud,A.: „Djeca otkrivaju tajne svijeta“ – Duran,M.: „Dijete i igra“			

Stručna literatura	– Einom,D.: „Igre učilice“, „Igre stvaralice“ – Friel,J., Friel,L.: „7 najvećih pogrešaka u odgoju djece“ – Gabelica-Šupljika M.,Milanović,M.: „Blagdani djetinjstva“ – Goldberg,S.: „Razvojne igre za predškolce“ – <u>Gronlund,G.</u>: „Planning for play, Observation and Learning in Preeschool and Kindergarten“ – Haug-Schnabel,G.: „Agresivnost u dječjem vrtiću“ – Herljević,I.: „Govor, ritam, pokret“ – Hitrec,G.: „Kako pripremiti dijete za školu“ – Ivanković,A.: „Tjelesne vježbe i igre u predškolskom odgoju“ – Jurković,I.: „Susreti s roditeljima u vrtiću“ – Kast-Zahn,A.: „Svako dijete može naučiti pravila“ – Kolumbić,T.: „Zbirka igrokaza“ – Majer,J.: „Odgojitelji u igri s djecom“ – Maleš,D. i sur.: „Živjeti i učiti prava“, „Druženje djece i odraslih“ – Maragunić,M.: „Iz ambulate dječjeg psihijatra“ – Markočić,M.: „Igrom do škole“ – Milanović,M.: „Pomozimo im rasti“, „Suradnja obitelji i dječjeg vrtića“ – Miljak,A.: „Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja“, „Akcijsko istraživanje u funkciji unapređenja odgojno-obrazovne procesa“ – Miljković,D. i sur.: „Lijepo je biti roditelj“, „Druženje djece i odraslih“ – Mladić,N.: „Tolerancija prema osobama s invaliditetom, priručnik za odgojitelje i stručne suradnike“ – Novosel,I.: „U glazbi zajedno“ – Ljubetić,M.:Partnerstvo obitelji, vrtića i škole;Vrtić po mjeri djeteta – Perić Kraljik, M.:Dramske igre za djecu predškolske dobi – Peteh,M.: Zlatno doba brojalice; Matematika i igra u dječjem vrtiću; Priče za najmlađe – Slunjski,E.: „Izvan okvira 3“, „Kurikulum ranog odgoja“, „Integrirani predškolski kurikulum, Dječji vrtić-zajednica koja uči“, „Kad djeca pišu,broje, računaju“, „9 lica jednog odgojitelja“ – Palmato,P.: „Da,molim, hvala-osnovni vodič za učenje djece dobrom ponašanju“ – Posokhova,I.: „Velika knjiga aktivnosti i vježbi za razvoj fine motorike“ – Roller-Halačev,M., Vegar,Z.: „Didaktičke igre“ – Sočo,B.: „Dijete, odgojitelj i slikovnica“, „Mijenjanje konteksta i odgojne prakse u dječjem vrtiću“ – Srebot,R.,Menih,K.: „Putovanje u tišinu“ – Stenzel,V.: „Igramo se kazališta“ – Šagud,M.:„Odgajatelj u dječjoj igri“ – Tankersley,D. i sur.: „Koraci prema kvalitetnoj praksi“, „Teorija u praksi: priručnik za profesionalni razvoj odgajatelja“ – Theaching knowledge test,Handbook for teachers , University of Cambridge – Tomas,L.,Gil,V.: „Super me“, Teachers resource book – Wood,D.: „Kako djeca misle i uče“ – Zbornik radova: „Mirisi djetinjstva“ – Časopis: „Mak“, „Zrno“, „Lada“ – Praćenje internetskih portala i foruma za roditelje i djecu
--------------------	--

Radni dogovori tijekom godine realizirali su se u manjim i većim skupinama odgojitelja uz periodično prisustvo i podršku pojedinih članova stručnog tima ovisno o temi radnog dogovora.

Tijekom 2019/2020. pedagoške godine u DV Šibenska maslina u **Program pripravnčkog stažiranja** uključene su dvije odgojiteljice pripravnice–Ivana Bralić i Ana Vidošević, te pedagoginja pripravnica Nikolina Slipčević.

Studentsku praksu u DV Šibenska maslina obavile su 3 studentice sa Sveučilišta u Zadru.

7. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I POSEBNIM POTREBAMA

Odgojno-obrazovni rad s djecom sa teškoćama u razvoju planirali smo i provodili u redovitim skupinama i posebnoj odgojnoj skupini prilagođavajući okruženje potrebama djeteta kako bi se ono osjećalo kao ravnopravni sudionik u odgojno obrazovnom procesu. Osigurali smo materijalne i organizacijske uvjeti kao što je broj djece u skupini, prilagodba prostora i odgovarajuća didaktička oprema. Uključeni su treći odgojitelji u skladu s potrebama djece, a dužina boravka svakog djeteta određivana je u skladu s mogućnostima i potrebama djeteta i njegove obitelji.

7.1. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU U REDOVITIM PROGRAMIMA / INKLUZIJA

Boravak u vrtiću nastavilo je 7 ranije integrirane djece, od kojih 2 djece ima Rješenja prvostupanjskog tijela vještačenja, dok je kod ostalih dijagnostički postupak u tijeku. Dužinu i uvjete boravka djeteta kao i posebne zadaće odgojno obrazovnog rada u vrtiću, dogovarao je stručni tim u suradnji s roditeljima. Tijekom godine pokazala se potreba za prilagodbom uvjeta boravka za još 2 djece od kojih je jedno dobilo Rješenje prvostupanjskog tijela vještačenja, dok je za drugo dijagnostički postupak u tijeku.

Ove pedagoške godine 2019./ 2020. upisano je je 6 nove djece čija medicinska dokumentacije, mišljenja stručnjaka drugih ustanova i zapažanja stručnog tima tijekom provedenih individualnih inicijalnih razgovora upućuje na odstupanja u razvoju i ponašanju u odnosu na dob djeteta, a 2 djece ima Rješenja prvostupanjskog tijela vještačenja. Djeca su upisana na temelju opservacijskog ugovora na dva mjeseca na boravak od dva sata dnevno. Tijekom tog razdoblja, uz prethodno informiranje i suglasnost roditelja, provedena je pedagoška opservacija djeteta u skupini kako bi se odredili optimalni uvjeti boravka za dijete u narednom razdoblju. Na kraju opservacije roditelji su bili informirani o praćenju i procjeni stručnog tima, te im je bio iznesen prijedlog o primjerenom obliku i trajanju programa za dijete. Za djecu za koju se procijenilo da je i dalje potreban individualizirani rad uz suglasnost i suradnju roditelja planiran je IOOP. Roditeljima su preporučeni dijagnostički postupci i savjetovani su o potrebi uključivanja u programe rehabilitacije u drugim ustanovama.

Stručni tim i odgojitelji su u suradnji s roditeljima tijekom godine pratili razvoj djece i planirali individualizirani odgojno obrazovni rad (IOOP) za svako dijete. Individualizirani odgojno obrazovni planovi za djecu s teškoćama u razvoju priloženi su u obveznoj dokumentaciji odgojne skupine. Odgojitelji i odgojitelji pomagači vodili su dnevne, tjedne i tromjesečne osvrtne na ciljeve i aktivnosti iz individualiziranih odgojno obrazovnih planova za djecu s teškoćama. U skladu s dužinom boravka djeteta u vrtiću roditelji su sklapali poseban ugovor i participirali u cijeni boravka.

Djeca su prema potrebi uključena u individualni terapijsko – rehabilitacijski rad psihologa i logopeda/ defektologa u vrtiću . U radu sa 9 djece, u sedam odgojnih skupina bio je uključen treći odgojitelj u ulozi pomagača .

Radi zadovoljavanja potreba djece surađivali smo sa stručnjacima izvan Ustanove, specijaliziranim ustanovama , lokalnom zajednicom , Centrom za socijalnu skrb Šibenik, medicinskim ustanovama , osnovnim školama i drugima prema potrebi. Djeca s teškoćama u razvoju uključena su i u tretmane drugih ustanova povremeno ili kontinuirano tijekom godine. Najviše djece uključeno je u rehabilitacijski tretman Centra za odgoj i obrazovanje Šubićevac u Šibeniku.

Ostvarivanje kvalitetne suradnje s roditeljima bilo je važno za uspješnu integraciju djece u vrtić. Obavljeni su inicijalni razgovori stručnog tima i roditelja. Roditelji su uključeni u planiranje i ostvarivanje individualiziranog odgojno obrazovnog programa rada. (IOOP-a). Surađivali smo individualno s roditeljima, savjetovali ih i informirali o razvoju djeteta, uključivali u terapijski postupak i educirali o načinu rada s djetetom .

Odgojitelji su sudjelovali zajedno sa stručnim suradnicima u procesu uključivanja djeteta s teškoćama u razvoju u vrtić. Pratili dijete i zajedno sa stručnim timom planirali odgojno obrazovni rad - IOOP. Edukacija odgojitelja provodila se na stručnim skupovima izvan ustanove, radionicama i aktivima u vrtiću i individualno sa članovima stručnog tima.

7.2. PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU POSEBNA SKUPINA

U pedagoškoj godinu 2019./2020. u posebnu skupinu u 7-satni program bilo je uključeno četvero (4) djece s teškoćama u razvoju . Skupina u kojoj se ostvaruje posebni program za djecu s teškoćama u razvoju u sastavu je dječjeg vrtića „Jutro“. U ovom vrtiću borave i tri skupine djece redovitog programa pa djeca svakodnevno sudjeluju u zajedničkim aktivnostima i igri sa vršnjacima iz tih skupina. Ovaj način rada i boravka djece je integrativni / inkluzivni i omogućava zajedničke aktivnosti i komunikaciju djece što značajno pridonosi razvoju socijalnih kompetencija djece s teškoćama i razvijanju i pozitivnih stavova djece iz redovitih skupina.

Tabela : Djeca s teškoćama u razvoju uključene u poseban program (posebna skupina)

VRSTA TEŠKOĆE	BROJ DJECE	NALAZ I MIŠLJENJE PRVOSTPANSKOG TIJELA VJEŠTAČENJA
VIŠESTRUKTE TEŠKOĆE U RAZVOJU, TEŠKOĆE AUTISTIČNOG SPEKTRA	4	4
Ukupno	4	4

Specifični programski ciljevi i zadaci

U skladu s općim i specifičnim ciljevima odgojno obrazovnog rada posebnog programa, a to je poticanje cjelokupnog razvoja djeteta s većim teškoćama u razvoju, poboljšanje socijalnih vještina, komunikacije i ponašanja planirao se i provodio program rada skupine i individualni program rada. Planirane su razvojne zadaće na način primjeren svakom djetetu, njegovim mogućnostima i individualnim potrebama.

Način ostvarivanja

- Prilagodili smo je i strukturirali okruženje u skupini radi osiguravanja razvojnih poticaja i osigurali prostor za opuštanje, nabavljen je namještaj, didaktika i sredstva za senzornu stimulaciju
- Ostvarena je suradnja svih skupina DV *Jutro* – djeca su se družila sa vršnjacima iz redovitih skupina
- Svakodnevno se poučavalo funkcionalnim vještinama
- Poticali smo razvoj komunikacije -(koristili smo različite pristupe : Marte meo metodu, Floor time, poticali alternativnu komunikaciju)
- koristili smo vizualne poticaji u odgojno obrazovnom radu s djetetom.

S djecom su neposredno radile 2 odgojiteljice, a u radu skupine sudjelovali su i stručni suradnici defektolog/logoped, psiholog i pedagog i zdravstvena voditeljica Ustanove. Stručni suradnici su radili i individualno s djecom i surađivali s roditeljima prema svom planu i programu i zajedno s odgojiteljima pratili razvoj djece i planirali IOOP.

Suradnja s roditeljima

- Svakodnevno smo surađivali i informirali roditelje
- Održani su roditeljski sastanci i radionice uz prezentaciju rada u skupini i individualni sastanci
- Stručni tim i odgojitelji surađivali su s roditeljima u izradi IOOP-a i praćenju njegova ostvarivanja

Suradnja s vanjskim čimbenicima

Ostvarena je suradnja sa ustanovama u kojima su djeca bila obuhvaćena individualnim terapijsko rehabilitacijskim radom (Centar za odgoj i obrazovanje u Šibeniku - program rane intervencije, specijalna bolnica Kalos, specijalna ustanova Goljak i dr.) prema potrebi.

Praćenje i dokumentiranje odgojno – obrazovnog rada

Za praćenje i procjenu odgojno –obrazovnog rada i razvoja djece koristile su se liste praćenja razvoja, ponašanja, komunikacije, socijalnih vještina, podaci dobiveni od roditelja. Pratilo se i dokumentiralo ostvarivanje IOOP-a kroz fotografije, zabilježbe, dječje radove.

Vodeći se ciljevima iz individualiziranih programa, članovi stručnog tima pružali su podršku odgojiteljima za svako pojedino dijete kroz planiranja, osvrte i valorizacije.

7.3. RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA

U ovoj pedagoškoj godini, pored djece sa utvrđenom vrstom/stupnjem teškoća u razvoju, od strane psihologa evidentirano je 50-ak djece sa kojima je bio potreban neki oblik stručne podrške- od jednokratnog opažanja ili obrade do periodičnog odnosno kontinuiranog rada. Saznanja o djeci dobivena su iz priložene dokumentacije, od roditelja, odgojitelja, CZSS i dr..

TABLICA 7.3.1: Manifestacije i zastupljenost evidentiranih odstupanja u razvoju/ponašanju kod djece u ped. god.2018/19.

	JASLICE		VRTIĆ		UKUPNO
	M	Ž	M	Ž	
Jasno izražena razvojna odstupanja u 2 ili više područja	0	0	9	1	10
Razvojna nezrelost, specifična ponašanja, (pretjerana inhibiranost, aktivnost, agresivnost, impulzivnost,...), poteškoće adaptacije	2	5	19	11	37
Specifične obiteljske prilike	1	1	2	2	6
UKUPNO	3	6	30	14	53

*Nisu uključena djeca s isključivo govorno-jezičnim teškoćama

Iz tablice je vidljiv dominantno veći broj evidentirane djece vrtičke dobi. Najveći broj djece je sa odstupanjima u razvoju/ponašanju je muškog spola. Za određen broj djece (10 djece) postoji sumnja na teškoće u razvoju što. Većina roditelja je prihvatila sugestije o potrebi konzultacija s nadležnim pedijatrom i poduzimanja dijagnostičke obrade u vanjskim ustanovama.

Najveći broj djece koja su bila u praćenju i/ili tretmanu psihologa su djeca predškolskog uzrasta sa odstupanjima u socioemocionalnom razvoju najčešće sa pridruženim smetnjama. Nastojanja su bila usmjerena ka upoznavanju djetetovih aktualnih potreba i pružanju emocionalne podrške, poticanju komunikacijskih, socijalnih vještina ili spoznajnih mogućnosti, emocionalne stabilnosti te bolje samoregulacije.

Unatoč značajnom broju evidentirane djece, navedene brojke ne predstavljaju sveukupan broj djece s posebnim potrebama. Potpunu sliku mogla bi pružiti razvojna procjena sve djece upotunjena informacijama odgojitelja i roditelja.

7.4. GOVORNO JEZIČNI POREMEĆAJI – LOGOPEDSKI TRETMAN

Tijekom pedagoške godine 2019./2020. u logopedski tretman bilo je uključeno 41 dijete s govorno – jezičnim teškoćama .

Tabela : Djeca s teškoćama u govorno – jezičnom razvoju

GOVORNO - JEZIČNI POREMEĆAJ	BROJ DJECE
POREMEĆAJ JEZIKA, KOMUNIKACIJE	9
USPOREN RAZVOJ GOVORA	8
NERAZVIJEN GOVOR	1
ARTIKULACIJSKO-FONOLOŠKE TEŠKOĆE	19
POREMEĆAJI IZ AUTISTIČNOG SPEKTRA	4
UKUPNO	41

7.5. Zaključak

U redovite i posebnu skupinu DV Šibenska maslina u 2019./2020. pedagoškoj godini bilo je uključeno ukupno 13 djece s posebnim potrebama kod kojih je jasno izražena simptomatologija i/ili imaju medicinsku dokumentaciju koja upućuje na teškoće u razvoju i utvrđenim teškoćama u razvoju, od čega 4 djece ima teškoće iz autističnog spektra . Rješenja prvostupanjskog tijela vještačenja ima 8 djece .

S obzirom da je uključivanje u vrtić pravo i potreba svakog djeteta s teškoćama u razvoju radili smo na stvaranju uvjeta i podizanju kvalitete uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni program vrtića.

8. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA PSIHOLOGA

Praćenje prilagodbe novoupisane djece na vrtićku sredinu provodilo se primarno kroz rujan, ali i naknadno zbog razlika u vremenu polaska djece u vrtić. Proces se odvijao kroz informacije dobivene od odgojitelja i neposredno opažanje psihologa u skupini. Razmatrale su se reakcije djeteta prilikom dolaska/ odlaska iz vrtića, zadovoljavanje primarnih potreba, odnos prema odgojiteljima i djeci u skupini, preferirane aktivnosti i raspoloženje djeteta i sl.

Najveći broj djece pošao je proces prilagodbe na vrtić relativno brzo i bez većih poteškoća. Kod manjeg broja djece uočeno je da i nakon očekivanog perioda prilagodbe pokazuju reakcije otežane prilagodbe-najčešće plač kod odvajanja od roditelja i tijekom boravka u skupini (posebice u mlađim jasličkim skupinama), odbijanje jela, te poteškoće uspavljivanja. Neka od djece s intenzivnim reakcijama i produljenom adaptacijom, opservirana su u skupini, a odgojitelji i/ili roditelji su savjetovani.

Fluktuacija djece tijekom godine je najveća u prvim jasličkim skupinama, što često ostavlja mogućnost upisa djece te dobi kroz cijelu godinu. Djeca koja su se uključivala u drugoj polovini godine u većoj mjeri su prolazila produljenu adaptaciju koja se dodatno komplicirala novim ustrojem rada u razdoblju zdravstvene krize i uključivanjem iste djece u ljetno dežurstvo.

Praćenje i procjena cjelokupnog razvoja djece u skupinama provodilo se tijekom cijele pedagoške godine na različite načine. Nakon upisnog postupka i svojevrsne početne trijaže, te neposrednog praćenja djece u odgojnim skupinama, za djecu sa izraženijim odstupanjima u razvoju/ponašanju provodila se detaljnija procjena. Dodatne informacije o vrsti i zastupljenosti evidentiranih posebnih potreba djece nalaze se u poglavlju 7.3.

Za svu djecu koja su u praćenju psihologa vodi se psihološka dokumentacija, koja pruža uvid u praćenje razvoja i napredovanja djeteta (bilješke opservacija, procjena i suradnje s roditeljima i odgojiteljima, testovni rezultati, nalazi i mišljenja namijenjeni vanjskim institucijama).

Podrška djeci kroz individualni rad i rad u skupini

Osim kontinuiranog praćenja, s djecom se nastojalo raditi u skupini kao i individualno na traženje roditelja ili preporuku psihologa.

Psiholog je intervenirao kod djece s emocionalnim smetnjama i smetnjama u ponašanju, teškoćama u prilagodbi na vrtić, teškoćama socijalne komunikacije i pažnje. Postupak podrške uključivao je susrete jednom do dvaput tjedno po 30-45 minuta u prostoru psihologa ili skupine. Ostvarene psihologijske intervencije uključivale su i savjetodavni rad s roditeljima radi usklađivanja odgojnih utjecaja i/ili zadovoljenja posebne potrebe, sugestije odgajateljima za rad s djetetom, i ostalo.

Djeca iz skupine sa posebnim programom za djecu s teškoćama u razvoju, uključena su u sustav praćenja u skupini, a individualne tretmane ostvarivala su sa logoped/defektologom u vrtiću i/ili u vanjskoj Ustanovi.

Rad sa djecom u godini pred školu uglavnom je uspješno realiziran.

Razvoj djece u godini pred školu, sustavno je praćen u razdoblju od studenog do ožujka 2020. godine. Za 88,8% djece provedena je okvirna razvojna procjena, tj. procjena „spremnosti za školu“. Procjena se provodila u manjim skupinama djece (3-4), po matičnim vrtićima uz pomoć Liste procjene konstruirane za tu svrhu i konzultacije sa odgajateljima. Za određen broj djece koja su pokazivala nedovoljnu socio-emocionalnu zrelost i/ili usvojenost predvještina čitanja, pisanja i računanja preporučena je psihologijska obrada kako bi se detaljnije utvrdili mogući razlozi i priroda problema, te odredila adekvatna podrška. I ove pedagoške godine pisana su Mišljenja za djecu školske obveznike s teškoćama u psihofizičkom razvoju, djecu kojima je preporučena odgoda škole ili su pristupala prijevremenom upisu. Razlozi nedovoljne spremnosti za školu, a potom i odgode polaska u školu uglavnom su bili veća razvojna odstupanja u 2 ili više razvojnih područja ili teškoće u razvoju.

U suportivnom radu s djecom najčešća problematika su bile poteškoće s kontrolom emocija i ponašanja (smanjena pažnja, impulzivnost, pojačana aktivnost). Podrška samoregulaciji, usvajanju poželjnih načina izražavanja emocija, te poticanje samopouzdanja odvijalo se primarno kroz igru i osmišljene aktivnosti individualno i u skupini.

TABLICA 1: Prikaz različitih aspekata okvirne procijene spremnosti djece za školu

ASPEKT PROCJENE	Broj djece
ORJENTACIJSKA PROCJENA SPREMNOSTI ZA ŠKOLU	112
NISU SUDJELOVALI U PROCJENI (odsustvo, mogućnost suradnje)	14
PRIJEVREMENI UPIS	2 (3 odustalo)
ODGODA ŠKOLE	12
TEŠKOĆE U RAZVOJU	8
NEZRELOST U 2 ILI VIŠE RAZVOJNIH PODRUČJA	20
NEZRELOST U PODRUČJU SOCIO-EMOCIONALNOG RAZVOJA, GOVORA/JEZIKA ILI GRAFOMOTORIKE	32
PROVEDENA DODATNA PSIHOLOGIJSKA OBRADA	9
RODITELJI SAVJETOVANI	23

Podrška odgojiteljima tijekom godine nastojala se pružati kontinuirano, na svakodnevnoj bazi, kao i kroz periodične susrete i suportivni rad.

Odgojitelje se nastojalo upoznati sa relevantnim značajkama novoprimljene djece koje su prema procijeni psihologa zahtijevale dodatnu pažnju i/ili prilagodbu u pristupu i radu. Dogovaralo se i o načinu praćenja, te pomoći i podrške u razrješavanju adaptacijskih teškoća kod pojedine djece.

Smjernica za opažanje i praćenje razvoja djece s posebnim potrebama/teškoćama u razvoju i njihovog napretka posebice su davane odgojiteljima u skupinama sa integriranom novom djecom. S odgojiteljima pomagačima djece s TUR održavane su redovite refleksije i konzultacije, individualno i timski.

Određeno vrijeme rada s odgojiteljicama odnosio se na informiranje o provedenoj razvojnoj procjeni školskih obveznika, tijeku postupka rada s djetetom i napredovanju. Nakon razvojnih procjena sve odgojiteljice su dobile pisane zabilješke o provedenoj procjeni, uz mogućnost da dodaju svoje mišljenje. U komunikaciji s odgojiteljima naglasak je stavljen na postavljanje realnih ciljeva i očekivanja u donosu na uspjeh djeteta u određenom području.

Dio savjetodavnog rada i konzultacije s odgojiteljima, odnosio se na djecu sa različitim emocionalnim smetnjama i problemima u ponašanju različite etiologije (razvod, razvojne krize, hiperaktivnost, agresivnost,...).

S odgojiteljima su se odvijale i konzultacije s ciljem refleksija na odgojno obrazovni rad i unapređenje komunikacijskih vještina s djecom i radnim kolegama, kao i razmjena iskustva i informacija o aktualnim poteškoćama u radu i prijedloga za unapređenje daljnjeg rada. Podrška odgojiteljima za rad s roditeljima odvijala se posredno kao pomoć pri planiranju individualnih susreta s roditeljima ili tematskih susreta ili neposredno tijekom zajedničkih sastanaka podrške roditeljima djece s pp, teškoćama u razvoju i/ili poteškoća u komunikaciji na relaciji roditelj-odgojitelj.

Oснаživanje stručnih kompetencija odgojiteljica za rad sa djecom i roditeljima realizirano je i kroz organizaciju seminara i stručnog aktiva usmjerenog na razvijanje i jačanje psihološke otpornosti djece.

U kontekstu suradnje za MZO i planiranog stručnog skupa, odgojiteljice su sudjelovale u istraživanju na temu „DOBROBIT ODGOJITELJA“ koje je imalo za cilj ispitati stupanj u kojem odgojiteljice svoj posao doživljavaju stresnim i kako se suočavanja sa različitim stresorima na poslu. Rezultati istraživanja prikazat će se na jednom od narednih Odgojiteljskih vijeća.

Rad s roditeljima počinje od trenutka upisa djeteta u vrtić i predstavlja značajan aspekt rada psihologa. Surađivalo se s roditeljima kroz individualna savjetovanja, timske sastanke s odgajateljima i ostalim članovima stručnog tima, te kroz grupne oblike rada

Ove pedagoške godine sa roditeljima se nastojalo edukativno djelovati i preko tekstova na Internet stranici u razdoblju obustave rada vrtića. Tekstovi su tematski odgovarali postavljenim zadaćama na početku pedag.godine.

Zbog specifičnosti situacije izazvane pandemijom i mjerama zdravstvene zaštite, u ovoj godini nisu provedeni inicijalni razgovori sa roditeljima sve novoupisane djece. Određen broj razgovora održan je kroz godinu za naknadno upisivanu djecu, a tijekom upisa samo za djecu sa indikacijama na odstupanja u razvoju (iz priložene dokumentacije na upisu).

Iz istog razloga izostali su i roditeljski sastanci za novoupisanu djecu. Umjesto toga svi roditelji su dobili pisane upute koje im mogu pomoći u pripremi djeteta za polazak u vrtić i olakšavanju procesa adaptacije.

Tijekom godine za određen broj djece pokazala se potreba ukazati roditelju na osobitosti djetetovog razvoja i ponašanja za vrijeme boravka u vrtiću i to najčešće u situacijama kad je dijete kroz duže razdoblje i/ili učestalo manifestiralo ponašanja koja su njega samoga ili drugu djecu dovodila u opasne situacije ili ometala u zadovoljavanju potreba, u slučaju stagnacije ili sporog napredovanja u jednom ili više područja razvoja i sl.

Sa roditeljima djece s različitim posebnim potrebama, teškoćama u razvoju i razvojnim „krizama“ održan je edukativno-suportivni i savjetodavni rad jednokratno ili u više navrata.

Veći dio savjetovanja bio je iniciran od strane psihologa a manji od strane roditelja. Sa roditeljima djece s teškoćama u razvoju održavani su redoviti, periodični susreti (2-4 puta tijekom godine, radi definiranja uvjeta pedagoške opservacije, planiranja uvjeta integracije, evaluacije napretka djeteta, rješavanja tekuće problematike).

Najučestalija savjetodavna pomoć i podrška pružena je roditeljima djece školskih obveznika pri čemu ih se informiralo o procjeni i/ili rezultatima psihologijskog testiranja i davalo preporuke za poželjan pristup djetetu (odgojne smjernice, dodatne aktivnosti izvan vrtića, preporuka o odgodi škole).

Tijekom listopada i studenog 2020. Održano je 8 interaktivnih radionica za roditelje svih predškolaca na temu „Spremnost za škole“. Relativno najveći odaziv roditelja bio je u DV „Jutro“, DV „Pčelica i DV „Veseljko“. Susreti su bili prilika za razmjenu iskustava, ideja, provjeravanje dvojbi, iznošenje strahova vezanih uz polazak djeteta u školu. Atmosfera u grupama roditelja je bila dominantno pozitivna, s manjom ili većom spremnošću roditelja za aktivno sudjelovanje.

Kroz godinu, za roditelje su pripremani pisani edukativni i informativni materijali u obliku postera i letaka.

TABLICA 2: Zastupljenost različitih oblika rada psihologa s roditeljima u pedagoškoj godini 2019/20.

OBLIK RADA	INICIJALNI RAZGOVORI	SAVJETODAVNI RAD	SUPORTIVNI RAD		EDUKATIVNI RAD	
BROJ RODITELJA	29	42	DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU	13	PREDAVANJA ZA RODITELJE	81

Suradnja s članovima stručnog tima i ravnateljicom odvijala se kontinuirano i kvalitetno s ciljem realizacije zadaća i poslova prema godišnjem planu i programu. Cijeli stručni tim na čelu s ravnateljicom više puta se kroz godinu susretao radi izvještavanja obavljenih zadaća, planiranja nadolazećeg perioda te pronalaženja zajedničkog rješenja za aktualne probleme. Timski pristup posebno je bio izražen u praćenju i unapređivanju odgojno-obrazovnog rada, praćenju i tretmanu djece s posebnim potrebama i teškoćama, suradnji s roditeljima, te planiranju i provedbi e-Upisa.

Tijekom godine kontinuirano se surađivalo s raznim **društvenim institucijama** radi unapređivanja odgojno-obrazovnog rada, stručnog usavršavanja, potreba roditelja i djece za vanjskim tretmanima i dijagnostikom, zaštite prava djece i sl. Najčešća suradnja ostvarivala se sa CZSS, Centrom Šubićevac, Uredom državne uprave u Šibensko-kninskoj županiji, Osnovnim školama- Vidici, Brodarica, Juraj Šižgorić – direktno ili posredno preko roditelja i upućenih Mišljenja o psihofizičkom statusu djece. Periodično se surađivalo sa djelatnicima Gradske uprave i tvrtkom Flexbit, a poradi unapređivanja aplikacije za e-upise.

Suradnja je uspostavljena sa Ministarstvom znanosti i obrazovanja, kroz sudjelovanje u pripremi i realizaciji stručnog skupa koji se trebao održati u našoj Ustanovi. U tu svrhu

provedeno je istraživanje na temu „Dobrobit odgojitelja“ u kojem su sudjelovale 54 odgojiteljice DV Šibenska maslina.

Prihvaćena je i inicijativa PU Šibensko-kninske za međuresornu suradnju i koordinaciju kroz timске susrete jednom mjesečno.

Tijekom godine ostvarena je suradnja i sa Uredom pravobraniteljice kroz jednokratni susret sa predstavnicima Ureda.

U cilju stjecanja dodatnih kompetencija za rad sa djecom i odraslima, te novih i aktualnih znanja tijekom godine sudjelovala sam na nekoliko različitih oblika **stručnog usavršavanja** između kojih bi izdvojila 1.stupanj edukacije iz „Kognitivno-bihevioralne terapije“, kao i upoznavanje sa „Kurikulom za razvijanje psihološke otpornosti djece predškolske dobi“.

Od **ostalih poslova** tijekom godine, izdvajaju se:

- Izrada protokola i obrazaca za ispitivanje nekih aspekata odgojno-obrazovnog rada
- Sudjelovanje u pripremi mjera donesenih od strane HZZJ i Ministarstva obrazovanja
- Izrada članaka za Internet stranicu
- Mentoriranje rada psihologinja pripravnica: Martina Jabuka iz DV „Žižula“ i Ana Reljić iz DV „Tamaris“
- Sudjelovanje u izradi i primjeni materijala koja zahtijevaju zaštitu osobnih podataka

9. IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA PEDAGOGA

Poslovi i zadaće u Godišnjem planu i programu rada stručnog suradnika pedagoga za ovu pedagošku godinu realizirani su kroz slijedeće komponente:

9.1.Usmjerenost na dijete

Kroz inicijalni upitnik koji su ispunjavali roditelji pri upisu djeteta u vrtić, prikupljeni su osnovni podaci o djetetu i obitelji – odgojni utjecaji, roditeljski stil odgoja, djetetove navike, ritam i izmjena aktivnosti tijekom dana te djetetovi interesi. Dobiveni podaci koristit će se u osmišljavanju i kreiranju kontekstualnih uvjeta u odgojnim skupinama, s posebnim naglaskom na period prilagodbe.

Praćen je neposredan odgojno-obrazovni rad u svim skupinama s ciljem prepoznavanja i procjenjivanja djetetovih aktualnih potreba te pravodobnosti i kvalitete njihova zadovoljavanja.

Praćena je primjerenost organizacije djetetova života u skupini i cjelokupnog odgojnog procesa kako bi se djeci u što većoj mjeri omogućilo individualno zadovoljavanje potreba, te se podržavala djetetova inicijativa u usklađivanju dnevnog ritma aktivnosti u vrtiću (posebno u odnosu na djecu s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama u integraciji).

Osiguravani su odgovarajući poticaji u svim odgojnim skupinama, odnosno okolnosti u kojima je dijete bilo inicijator i kreator prostora u kojem boravi i sadržaja kojim se bavi u svim dobnim skupinama.

Organizirani su novi izvori spoznaja van vrtića s ciljem obogaćivanja cjelovitog programa (posjete, jednodnevni izleti u prirodu, posjet kazalištu, rekreativni programi...).

Vođena je pedagoška dokumentacija o primjerenosti programa skupini djece: procjenjivani su pojedini dijelovi odgojno-obrazovnog procesa i vođene bilješke o promatranju dječje igre te aktivnosti tijekom pedagoške godine.

9.2.Interakcija s odgojiteljicama

Rad s odgojiteljicama obuhvaćao je radne dogovore o svim aspektima odgojno-obrazovnog procesa: planiranje i pripremanje za neposredni rad s djecom - kreiranje kontekstualnih uvjeta i organizacija života djece u vrtiću s naglaskom na bogatstvo poticaja, aktivnosti i sadržaji rada, sudjelovanje u kreiranju organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta, sudjelovanje u osiguravanju optimalnih organizacijsko-materijalnih uvjeta, sudjelovanje u obogaćivanju odgojno obrazovnog rada (kazališne predstave i izleti).

Organizirane su grupne konzultacije i radni dogovori s odgojiteljicama u proradi aktualne problematike rada i odgojne prakse te s odgojiteljicama vrtića u kojima se mijenja dosadašnja organizacija i uvjeti rada kako bi djeci osigurali što kvalitetniji boravak u vrtiću i zadovoljili potrebe i interese djece i roditelja.

Održane su iskustvene, stručne radionice, stručni aktivni s odgojiteljicama, te uključivanje odgojiteljica u timsku evaluaciju pojedinih segmenata rada.

U okviru Povjerenstva za stažiranje pratio se neposredno odgojno-obrazovni rad, održavali su se timski diskursi pedagoga, pripravnika, mentora i ravnatelja (osvještavanje implicitne pedagogije odgojitelja) te pružala pomoć i podrška pripravniku i mentoru u neposrednoj pripremi pripravnice za stručni ispit.

Planirali su se potrebni materijali i sredstva za rad u cilju stvaranja poticajne materijalne sredine u kojoj dijete boravi, te sadržaja rada kojim se dijete bavi (posebno u skupinama s djecom s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama).

Pružala se pomoć u planiranju i pripremi roditeljskih sastanaka za roditelje te uključivanje roditelja u boravak u skupinama. Tijekom 2019/2020 pedagoške godine provodile su se individualne konzultacije i radni dogovori vezani uz pojedine problemske situacije u skupini.

U sklopu „vrtića na daljinu“ odgojiteljice su dobivale tjedne aktivnosti. Vrste tjednih aktivnosti su bile životno-praktične aktivnosti, raznovrsne igre, umjetničke aktivnosti, istraživačko spoznajne aktivnosti, specifične aktivnosti s kretanjem i aktivnosti koje su poticale djetetovu sposobnost izražavanja i stvaranja. Navedene aktivnosti odgojiteljice su predlagale roditeljima djece kako bi im olakšale boravak kod kuće tijekom „vrtića na daljinu“ i zbog razvoja dječjih vještina vezanih za biološke potrebe, radnih i umjetničkih vještina, te razvoja kreativnosti.

9.3. Interakcija s roditeljima

Postignuta je kvalitetna suradnja s roditeljima. Roditeljima je omogućeno da ostvaruju prava na sudjelovanje u kreiranju programa rada s djecom, realizaciji i vrednovanju programa, te su osiguravani načini da prate rast, razvoj, život i rad svog djeteta u vrtiću. Roditelji su informirani oko aktivnostima u vrtiću putem kutića za roditelje, foto izložbi i izložbi dječjeg stvaralaštva, plakata grupnih projekata, edukativnih listića. Kroz pedagošku godinu prema potrebi odvijao se individualno savjetodavni rad s roditeljima vezano za pojedine probleme razvoja i odgoja djeteta u obitelji i vrtiću.

Realizirani su komunikacijski roditeljski sastanci i informativni roditeljski sastanci za roditelje novoupisane djece te individualni razgovori s roditeljima tijekom upisnog postupka djeteta u Ustavu.

Poticano je i osmišljavano roditeljsko sudjelovanje u igri i druženju s djecom. Unapređivan je odgojno-obrazovni rad uključivanjem roditelja u realizaciju nekih konkretnih zadataka u radu s djecom, a s ciljem jačanja roditeljske kompetencije.

U narednom razdoblju potrebno je intenzivirati rad s roditeljima, posebno priprema roditelja u periodu prilagodbe, kod prelaska djece iz vrtića u školu, radionice za roditelje sa stručnim temama. Za vrijeme prestanka rada vrtića organiziran je „Vrtić na daljinu“. „Vrtićem na daljinu“ djeca i roditelji su dobili mogućnost sudjelovanja u vrtićkim aktivnostima kako bi olakšali sebi i djeci ostanak kod kuće. Za vrijeme „Vrtića na daljinu“ odgojiteljice su osmišljavale kreativne aktivnosti koje su kod djece poticale kognitivni, motorički i tjelesni razvoj.

9.4. Suradnja sa stručnim timom

Ostvarena je suradnja u postavljanju i ostvarivanju osnovnih zadaća i poslova po Godišnjem planu i programu Ustanove, ljetne organizacije rada, te u utvrđivanju i usklađivanju pojedinačnih načina djelovanja svih članova unutar razvojne djelatnosti radi timskog utjecaja na djetetov razvoj i koncepciju Vrtića.

Ove godine posebno aktualno bilo je poticanje projektnog načina rada, obogaćivanje organizacijsko-materijalnog i djelatnog konteksta u funkciji razvoja djetetovih potencijala i kompetencijskih dimenzija u godini pred polazak u školu te integracija djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama djece u redovite skupine.

Ostvaren je timski pristup u izradi ljetne organizacije rada i ostalih posebnih programa, te kod planiranja i nabave sredstava za rad, dječje i stručne literature. Razmjena iskustva i znanja, stručna pomoć i podrška među članovima razvojne djelatnosti posebno je važna u ovom području.

9.5. Suradnja s društvenim čimbenicima

Povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima iz neposrednog okruženja vrtića odvijalo se s ciljem obogaćivanja i promoviranja programa. U ovoj godini ostvarena je suradnja s/sa:

- Gradskom knjižnicom „Juraj Šižgorić“
- Hrvatskim narodnim kazalištem u Šibeniku
- pedagozima i stručnim suradnicima drugih vrtića
- Fleksbit - provedba e-upisa

9.6. Priprema planiranje, programiranje, praćenje, procjenjivanje, vrednovanje, dokumentiranje i prezentiranje odgojno obrazovnog rada

- osmišljavanje i izrada različitih instrumenata praćenja i procjenjivanja odgojno obrazovnog rada, obrada i interpretacija dobivenih podataka
- izrada Godišnjeg izvješća o radu ustanove
- izrada Plana i programa pripravničkog stažiranja odgojiteljica, izrada ostale stručne dokumentacije vezane za odgojiteljice pripravnice
- vođenje pedagoške dokumentacije vezano uz praćenje djece s teškoćama u razvoju
- vođenje pedagoške dokumentacije, prikupljanje i objedinjavanje dokumenata vezanih uz pojedine programe, projekte i modele rada
- foto i video snimanja za potrebe analiziranja, dokumentiranja i prezentiranja rada
- sudjelovanje u planiranju i realizaciji Odgojiteljskih vijeća i Stručnih kolegija
- organizacija upisa djece u dječje vrtiće; sudjelovanje u radu povjerenstava za upis i rješavanje žalbi, izrada Izvješća o provedenom upisu djece u DV Šibenska maslina. Sudjelovanje u formiranju odgojnih skupina te priprema popisa djece po skupinama za novu pedagošku godinu
- organizacija pedagoške prakse studenata/ica kroz godinu

- pripremanje raznih izvješća i statističkih podataka koji su traženi od Ministarstva, Grada Šibenika, i sl.

9.7. Osobno stručno usavršavanje

- redovito praćenje stručne literature i periodike te internet stranica
- rad na organizaciji, koordiniranju, pripremanju i vođenju stručnih aktivna, stručnih radionica, stručnih konzultacija i mini aktivna
- voditelj radionica Rastimo zajedno od lipnja 2019.g. – nastavak edukacije u studenom 2019.g.
- redovito stručno usavršavanje izvan ustanove na stručnim skupovima i seminarima

9.8. „VRTIĆ NA DALJINU“

„Vrtić na daljinu“ pokrenut je usred pandemije Covid-19 kako bi se olakšao boravak kući djeci i roditeljima. U „Vrtiću na daljinu“ odgojiteljice i članovi stručnog tima svakodnevno su osiguravali djeci i roditeljima sadržaje i aktivnosti kojima bi lakše prebrodili ostanak kući i novonastalu epidemiološku situaciju. Aktivnosti su bile podijeljene na biološke i životno praktične aktivnosti, aktivnosti koji potiču stvaralaštvo i kreativnost, raznovrsne igre, vještine za razvoj fine motorike i aktivnosti važne za tjelesni razvoj. Odgojiteljice su komunicirale s roditeljima raznim načinima preko društvenih mreža, te je njihov rad u suradnji s stručno-razvojnom službom evidentiran na stranici DV „Šibenska maslina“. Aktivnosti koje su odgojiteljice osmišljavale u suradnji s stručno-razvojnom službom prikazane su na stranici vrtića u stavkama „Aktivnosti za jaslice“, „Aktivnosti za vrtić“, „Maštarije“, „Etnoigraonica Balarin“ i „Sport u vrtiću“. U navedenim prilogima prikazati će se navedene aktivnosti koje su djeca u suradnji s roditeljima i odgojiteljicama radili kod kuće.

TJEDNA EVIDENCIJA PLANA I PROGRAMA AKTIVNOSTI „VRTIĆA NA DALJINU“

MJESEC: TRAVANJ (30.03.- 6. 4. 2020.)

AKTIVNOSTI	RAZVOJNE ZADAĆE	SURADNJA S SUSTRUČNJACIMA, RODITELJIMA I DRUGIMA RADI POSTAVLJENIH ZADAĆA	VAŽNI DATUMI	BILJEŠKE
ŽIVOTNO-PRAKTIČNE I RADNE AKTIVNOSTI -aktivnosti uz biološke potrebe djeteta (njega djeteta, oblačenje, samoposluživanje) „Kako svoje ruke prati“- pjesmica-tekst ravnateljica Maja Gulin	-osigurati optimalne uvjete i zadovoljiti osnovne djetetove tjelesne i fiziološke potrebe -razvoj pojma o sebi (samostalnost, samopouzdanje)	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnog službom -roditeljima	7.4.Dan zdravlja	-poruke djece -poruke roditelja
RAZNOVRSNOST IGRE -igre s pravilima: -„Križić“- -„Memory“- -odgojiteljica Silvana Barić -„Igra traženja“-DV Radost	-provoditi različite igre, poštovanje pravila i redosljeda, razvoj samostalnosti i samoregulacije -emocija -socijalna interakcija	Suradnja sa: -ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnog službom -roditeljima	1.4. Svjetski dan šale	-poruke djece -poruke roditelja
UMJETNIČKE AKTIVNOSTI -čitanje pjesmica: -„Dječji plač“-tekst ravnateljica Maja Gulin Pjevanje pjesmica "Snig u Šibeniku", zbor Cvrčak i "Krešimirov grade", ŠPD Kolo Čitanje pjesmice "Obojana priča" za Uskrs, odgojiteljica Bernardica Ljutić	-pružati djetetu pravilan model gramatičkog književnog jezika -razvoj govornog izražavanja	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnog službom -roditeljima	2.4.Međunarodni dan dječje knjige	-poruke djece -poruke roditelja
RAZNOVRSNOST IZRAŽAVANJA I STVARANJA DJETETA -Uskrsnje ideje:držač za bojice, čestitka, okvir za sliku-odgojiteljica Markita Severdija -izrada uskrsnjeg vijenčića za vrata i košarice-	-razvoj različitih oblika izražavanja: likovnog, ples, pjevanje, scenskog -razvoj komunikacijskog sustava (verbalni,neverbalni)	Suradnja sa: -ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnog službom -roditeljima		-poruke djece -poruke roditelja

odgojiteljica Sanja Topić -Etnoigraonica Balarin, „Mi smo djeca vesela“ -„Šumski medo“-video igrokaz-odgojiteljica Lidija Matešić				
ISTRAŽIVAČKO- SPOZNAJNE AKTIVNOSTI „Uskrsna križaljka“- odgojiteljica Silvana Barić	-proširivati i obogaćivati spoznaju, osobito kod opažanja oblika, predmeta (uspoređivati ih), tek od opažanja biljnog i životinjskog svijeta, te prirodnih pojava -razvoj pažnje	Suradnja sa: -ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima		-poruke djece -poruke roditelja
SPECIFIČNE AKTIVNOSTI S KRETANJEM „Vježbe za djecu“-video prilog, pronašla odgojiteljica Daniela Stošić Protega	-razvoj pokretljivosti -razvoj pravilnog držanja -razvoj samopouzdanja	Suradnja sa: -ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	7.4.Dan zdravlja	-poruke djece -poruke roditelja

MJESEC: TRAVANJ (6. 4.-13. 4. 2020.)

AKTIVNOSTI	RAZVOJNE ZADACI	SURADNJA S SUSTRUČNACIMA, RODITELJIMA I DRUGIMA RADI POSTAVLJENIH ZADACA	VAŽNI DATUMI	BILJEŠKE
ŽIVOTNO-PRAKTIČNE I RADNE AKTIVNOSTI -aktivnosti uz biološke potrebe djeteta (njega djeteta, oblačenje, samoposluživanje) „Kako svoje ruke prati“- pjesmica- tekst ravnateljica Maja Gulin	-razvoj samostalnosti -razvoj samopouzdanja -održavanje osobne higijene	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	7.4.Dan zdravlja	-poruke djece -poruke roditelja

RAZNOVRSNE IGRE -„Igra traženja“-DV Radost	-druženje -istraživanje -timski rad -suradnja djece i odraslih	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	12.4.Uskrs	-poruke djece -poruke roditelja
UMJETNIČKE AKTIVNOSTI -„Koka i pilići“-brojalica- odgojiteljica Snježana Peran	-slušanje -ponavljanje -interpretacija/pjevanje brojalice -samostalnost	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	12.4.Uskrs	-poruke djece -poruke roditelja
RAZNOVRSNOST IZRAŽAVANJA I STVARANJA DJETETA -„Eni i njen uskršnji zeko“-odgojiteljica Ivona Nakić -pjesmica djevojčice Luce- odgojiteljica Anita Lalić -poziv osmislimo priču “Dva zečića“-odgojiteljice Dijana Radić, Vesna Erdelez i Snježana Elez -„Kazalište sjena-Lucija Stanojević i njena Mara“ -„Marina priča“-Lucija Stanojević	-crtanje na temu vezano za blagdane -poticanje kreativnosti -razvoj samostalnosti -razvoj fine motorike šake -razvoj koordinacije ruka-okom -crtanje slika-priče	suradnjasa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	12.4.Uskrs	-poruke djece -poruke roditelja
ISTRAŽIVAČKO- SPOZNAJNE AKTIVNOSTI -„Nahrani koku“- (matematika)-odgojiteljica Snježana Peran -„Mali koncil-Mak-travanjski uskršnji broj u digitalnom obliku- odgojiteljice Nevenka Vrcić i Sanja Lelas	-razvijanje predmatematičkih vještina -razvoj mehaničkog brojenja -razvoj mehaničkog pamćenja -usporedba brojeva u glavi -razvoj predčitačkih vještina	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	12.4.Uskrs	-poruke djece -poruke roditelja

SPECIFIČNE AKTIVNOSTI S KRETANJEM „Vježbe za djecu“-video prilog	-vježbe za razvoj dječjeg organizma	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	7.4.Dan zdravlja	-poruke djece -poruke roditelja
--	--	--	------------------	--

RAZDOBLJE OD 13.4.-27.4.2020.

AKTIVNOSTI	RAZVOJNE ZADACI	SURADNJA S SUSTRUČNACIMA, RODITELJIMA I DRUGIMA RADI POSTAVLJENIH ZADATAKA	VAŽNI DATUMI	BILJEŠKE
ŽIVOTNO-PRAKTIČNE I RADNE AKTIVNOSTI -aktivnosti uz biološke potrebe djeteta(njega djeteta, oblačenje, samoposluživanje)	-osigurati optimalne uvjete i zadovoljiti osnovne djetetove tjelesne i fiziološke potrebe -razvoj pojma o sebi (samostalnost, samopouzdanje)	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima		-poruke djece -poruke roditelja
RAZNOVRSNE IGRE -igre s pravilima: - "Igra-slova na kamenčićima"- odgojiteljice Maja Huljev i Markita Ševerdija, DV Vidici - "Pismo dječaka Edya"- Korono nedostaje mi moj vrtić!-odgojiteljica Snježana Pletikosa, DV Pčelica	-provoditi različite igre, poštivanje pravila i redoslijeda, razvoj samostalnosti i samoregulacije emocija -socijalna interakcija -druženje -istraživanje -timski rad -suradnja djece i odraslih	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditeljima	21.4. Dan planeta Zemlje	-poruke djece -poruke roditelja
UMJETNIČKE AKTIVNOSTI -čitanje pjesmica: - "Djevojčica Marta i pjesmica o Bubamari" -aktivnost djevojčice Marte- odgojiteljica Sandra Karadžole, DV Vidici - "Išli smo u školicu"- Etnoigraoinica Balarin	-pružati djetetu pravilan model gramatičkog književnog jezika -razvoj govornog izražavanja -slušanje -ponavljanje interpretacija/pjevanj e brojalice -samostalnost	Suradnja sa: - ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnom službom -roditelji	16.4. Svjetski dan glasa 21.4. Dan planeta Zemlje 22.4. Dan hrvatske knjige	-poruke djece -poruke roditelja

- "Blue sky, blue sky"- aktivnost djevojčice Karle iz skupine Hokey-Pokey- odgojiteljice Marijana Slavica i Željka Lučev, DV Vidici - "Pismo Planeti Zemlje u doba korone"-odgojiteljica Bernardica Ljutić i Duška Mikulandra, DV Kućica - "Igrokaz- Školjka i rak"- odgojiteljica Dijana Paškov, DV Jutro				
RAZNOVRSNOST IZRAŽAVANJA I STVARANJA DJETETA - "Vrijedne ruke DV Kućica"-odgojiteljice Svetka Jurković, Claudia Maria Vrbičić, Duška Mikulandra, DV Kućica - "Dječak Karlo izrađuje hidrauličnu dizalicu od kartona"-aktivnost dječaka Karla, odgojiteljice Marijana Slavica i Željka Lučev, DV Kućica - "Važnost podrške djetetu jasličke dobi"- odgojiteljica Lidija Matešić, DV Vidici - "Sunčev sustav dječaka Karla"-odgojiteljice Svetka Jurković i Claudia Vrbičić, DV Kućica - "Aktivnost-izrada lutke za malo kućno kazalište"- odgojiteljica Silvana Barić, DV Jutro - "Kornjača i gusjenica idu na more"-odgojiteljice Snježana Peran i Danijela Stošić Protega, DV Jutro	-razvoj različitih oblika izražavanja: likovnog, ples, pjevanje, scenskog -razvoj komunikacijskog sustava (verbalni, neverbalni) -crtanje na temu vezano za blagdane -poticanje kreativnosti -razvoj samostalnosti -razvoj fine motorike šake -razvoj koordinacije ruka-oko -crtanje slika-priče	Suradnja sa: -ravnateljicom -odgojiteljicama -stručno-razvojnomo službom -roditeljima	21.4. Dan planeta Zemlje	-poruke djece -poruke roditelja

ISTRAŽIVAČKO-SPOZNAJNE AKTIVNOSTI - "Dječak Leonid brine o planet Zemlji"- odgojiteljice Svetka Jurković i Claudia Vrbičić, DV Kućica - "Aktivnost-Bubamara"- odgojiteljica Anita Strika, DV Vidici - "Pričaonica u dnevnom boravku" - aktivnost dječaka Andreja - izrada slikovnice, odgojiteljice Vlasta Perica i Sonja Kulušić, DV Kućica	- proširivati i obogaćivati spoznaju, osobito kod opažanja oblika, predmeta (uspoređivati ih), te kod opažanja biljnog i životinjskog svijeta, te prirodnih pojava - razvoj pažnje - razvijanje predmatematičkih vještina - razvoj mehaničkog brojenja - razvoj mehaničkog pamćenja - usporedba brojeva u glavi - razvoj predčitačkih vještina	Suradnja sa: - ravnateljicom - odgojiteljicama - stručno-razvojnom službom - roditeljima	21.4. Dan planeta Zemlje 22.4. Dan hrvatske knjige	- poruke djece - poruke roditelja
SPECIFIČNE AKTIVNOSTI S KRETANJEM - „Vježbe za djecu“-video prilog, trener sportske skupine Mario Malada	- razvoj pokretljivosti - razvoj pravilnog držanja - razvoj samopouzdanja - vježbe za razvoj dječjeg organizma	Suradnja sa: - ravnateljicom - odgojiteljicama - stručno-razvojnom službom - roditeljima		- poruke djece - poruke roditelja

10. SURADNJA S RODITELJIMA

Kako su **roditelji i odgojitelji** osobe koje najintenzivnije skrbe o djetetu i njegovoj dobrobiti, **važno nam je uspostaviti što kvalitetniju uzajamnu komunikaciju.**

Roditelje djece prihvaćamo kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji rad u ustanovi obogaćuju svojim individualnim posebnostima i te svojom vlastitom kulturom. Otvorena i ravnopravna komunikacija roditelja, odgojitelja i ostalih radnika u ustanovi doprinosila je kvalitetnom zadovoljavanju djetetovih potreba i njegovom cjelovitom razvoju.

10.1. INDIVIDUALNI RAZGOVORI S RODITELJIMA

Svakodnevno susretanje prilikom dovođenja ili odvođenja djece bila je prilika za razmjenu informacija o djetetu te događajima u skupini tijekom pedagoške godine. Većina odgojitelja razgovore s roditeljima ostvarivala je u svakodnevnim kontaktima na vratima sobe u jutarnjim i popodnevnim satima. Razgovori tijekom godine koji su se realizirali na vratima sobe dnevnog boravka bili su najčešće površni i nedorečeni, nisu pružali roditelju i odgojitelju stvarnu mogućnost kvalitetne razmjene informacija o djetetu jer se na taj način odgojitelj nije mogao s punom pažnjom posvetiti roditelju i sadržaju o kojem su razgovarali.

Međutim, jedan dio odgojiteljica s roditeljima planirali su individualne razgovore u svrhu razmjene informacija o djetetu, događanjima u skupini, te rješavanju aktualnih razvojnih i odgojnih problema. Najčešći razlozi i teme individualnih razgovora bili su suradnja djece međusobno, izvještavanje o napretku pojedinog djeteta, razvoj govora, promjene u ponašanju djeteta, grafomotorika, razvoj govora i dr. U većini slučajeva individualne razgovore inicirali su odgojitelji i članovi stručnog tima. S roditeljima djece s teškoćama u razvoju održavali su se timski razgovori u kojem su sudjelovale odgojiteljice, članovi stručnog tima i po potrebi ravnateljica s ciljem izrade individualiziranog plana i programa kako bi zadovoljili interese i potrebe djeteta u cijelosti.

Razgovori s roditeljima koje su odgojitelji unaprijed planirali, pripremali se za njih pritom koristeći po potrebi pomoć članova stručnog tima ulijevali su povjerenje roditelju i jačali partnerski odnos u poticanju rasta i razvoja djeteta. Potreba roditelja da čuje o razvoju svog djeteta, njegovom ponašanju u skupini vidljiva je u svakodnevnom zadržavanju pojedinih roditelja na vratima kada dovedu ili odvedu dijete.

Kvalitetnih individualnih razgovora u tom smislu bilo je tijekom godine malo u odnosu na veliki kvalitativni pomak u realizaciji kolektivnih druženja s roditeljima. Stoga taj oblik suradnje s roditeljima prenosimo kao profesionalni izazov rasta i razvoja u slijedeću pedagošku godinu.

10.2.RODITELJSKI SASTANCI

Informativni roditeljski sastanci

Za sve roditelje novoupisane djece za 2020/2021 pedagošku godinu zbog nastele epidemiološke situacije odgojiteljice su roditeljima novoupisane djece e-mailom obaviještavale o važnim informacijama za polazak u vrtić. Roditelji su informirani o kućnom redu Ustanove, načinu i organizaciji rada u pojedinim objektima, ulogama i zadaća članova stručnog tima Ustanove te ulozi roditelja u životu i radu vrtića. Roditeljima su pripremljeni i edukativni materijali kako bi na najbolji način tijekom ljeta pripremili dijete za polazak u vrtić.

Na početku pedagoške godine 2019/2020 kroz rujan i listopad održani su informativni roditeljski sastanci za sve roditelje, također po područnim objektima. Roditeljima su se ponovile neke informacije načina i organizacije rada od lipnja te konkretnije navele planirane teme i aktivnosti koje će se odvijati kroz godinu.

Informativni roditeljski sastanci održavali su se i tijekom pedagoške godine ovisno o potrebi.

Komunikacijski roditeljski sastanci

Tijekom 2019/2020 pedagoške godine održani su i roditeljski sastanci na određene teme prema interesima i potrebama djece, roditelja i odgojitelja. Neke komunikacijske sastanke održavale su odgojiteljice same, dok su na nekim sudjelovali i članovi stručnog tima ovisno o temama.

Održani su slijedeći komunikacijski sastanci:

- DV „Kućica“ – „Roditelj i njegova slika o djetetu“ ,
- DV „Radost“–„Priprema za školu-razvoj socioemocionalnih vještina djece“
- DV „Kućica“ – „Kako se pripremamo za školu“ ,
- DV „Jutro“ – „Pomozimo im rasti“ ,
- DV „Vidici“ – „Zdravlje djeteta u dječjem vrtiću“ ,
- -DV „Kućica“-„ Svi smo različiti, a jednako vrijedni“

Putem izvještaja od odgojitelja dolaznost roditelja na komunikacijske roditeljske sastanke bila je preko 50% i odgojitelji su pokazali veliko zadovoljstvo realizacijom i aktivnosti roditelja tijekom sastanka. Roditelji su bili aktivni tijekom izvođenja vježbi, odgovora na postavljena pitanja i rasprava o obrađenoj temi. Također, roditelji su navodili da su dobili neke nove savjete i primjere kako raditi s djetetom kući, koje metode koristiti te smatraju da su ovakvi sastanci od izuzetne važnosti za kako bi mogli i sami sudjelovati u poticanju cjelovitog razvoja vlastitog djeteta.

Kreativne radionice i druženje s roditeljima

Omiljeni oblik zajedničkog druženja djece, roditelja i odgojitelja je organizacija kreativnih radionica. Tijekom pedagoške godine u svim područnim objektima provodile su se kreativne radionice i to pred Božić i Uskrs. Roditelji su donijeli i materijale s kojima su zajedno s djecom izrađivali razne ukrase. Također u sklopu programa dramsko-scenske odgojne skupine odgojiteljice su organizirale kreativnu radionicu „Izrada lutka za predstavu“ gdje su zajedno s djecom i roditeljima izrađivali različite ukrase i materijale koji su potrebni za izvedbu predstave.

Osim kreativnih radionica, organizirana su druženja s roditeljima u sklopu „Večeri matematike“ u četiri područna vrtića. Roditelji i djeca međusobno su igrali matematičke igre koje su pripremile odgojiteljice. Odaziv roditelja je bio jako velik i prema povratnim informacijama od roditelja, bilo im je jako zanimljivo, korisno i jako su se ugodno osjećali. Smatramo kako je jako važno što su djeca mogla iskustveno kroz igru usvajati matematičke pojmove, a da toga nisu bili ni svjesni. Planiramo i iduće godine obilježiti Večer matematike i u drugim područnim objektima DV Šibenska maslina. Osim Večeri matematike, ove godine prvi put smo obilježili i Večer hrvatskog jezika u jednom područnom vrtiću, na kojoj je odaziv roditelja bilo velik i bilo je jako korisno i zabavno roditeljima i djeci. Planiramo i iduće godine obilježiti Večer hrvatskog jezika i u drugim područnim objektima DV Šibenska maslina.

Druženja s roditeljima organizirani su i u drugim područnim objektima ovisno o planiranim temama i aktivnostima tijekom pedagoške godine, ali i na kraju pedagoške godine organizirana su zajednička druženja i izleti na kojima su sudjelovali i roditelji.

Sudjelovanje roditelja u odgojno - obrazovnom procesu

Roditelji su tijekom pedagoške godine i boravili u skupini i u vrijeme odgojno-obrazovnog procesa. Njihovo sudjelovanje u odgojno obrazovnom procesu dalo je njima priliku da svoje dijete upoznaju u socijalnom kontekstu koji je bitno različit od obiteljskog.

Roditelji su se uključivali u izradu poticaja za igru, istraživanje i učenje djece u unutarnjim prostorima vrtića, ali isto tako aktivnosti roditelja nisu izostale kada je bilo potrebno izraditi nove poticaje za igru na vanjskim prostorima vrtića.

Prednosti ovakve vrste uključenosti roditelja su višestruke. Osim što mogu uistinu pomoći uoblikovanju cjelokupnog vrtićkog okruženja i izradi poticaja za igru, neprocjenjivo je što su dio tih poticaja izradili uz prisutnost i aktivnu uključenost svoje djece. Stoga aktivnosti roditelja i djelatnika vrtića smatramo neprocjenjivo vrijednim.

Smatramo vrijednim i vrtićka druženja djece i roditelja kada je riječ o profesiji nekog roditelja. Vrtićka druženja djece i roditelja kad je riječ o profesiji nekog roditelja, dodatne su nam prilike za jačanje povezanosti obitelji i vrtića.

Informiranje roditelja putem „Kutića za roditelje“

Stalna dostupnost dokumentacije roditeljima o djeci i njihovim aktivnostima omogućila je djeci i odgajateljima da roditeljima, pokažu i opišu svoje aktivnosti i situacije u kojima su sudjelovali, a koje su im važne i proširila njihovu daljnju suradnju i zajedničke aktivnosti.

Dokumentacija o aktivnostima djece i odgajatelja svakodnevno je bila dostupna roditeljima. Na temelju nje često se proširivala daljnja suradnja i zajedničke aktivnosti s roditeljima, djecom i odgojiteljima.

Kutiće za roditelje uređivali su odgojitelji uz povremenu podršku stručnog tima. Sadržaj kutića za roditelje mijenjao se periodično tijekom mjeseca odnosno godine. Sadržavao je obavijesti o događanjima u vrtiću i izvan vrtića – izletima, predstavama, posjetama knjižnici, i sl., bio je i edukativnog karaktera, pa su se tako na kutiću izmjenjivale različite teme primjerene specifičnosti dobi djece (npr. odvikavanje od pelena, priprema za školu, adaptacija djeteta), te prilika za prezentaciju svakodnevnih aktivnosti djece u skupini .

Stručni suradnici su tijekom godine izrađivali plakate edukativnog karaktera s obzirom na prepoznate potrebe i teškoće s kojima se susreću djeca i roditelji, te informativno edukativne letke koje su roditelji mogli uzeti u kutiću.

Kutići za roditelje također su jedan od pokazatelja profesionalnog razvojnog stupnja odgojitelja i stručnih suradnika.

11. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA

U ovoj godini nastavili smo suradnju s brojnim vanjskim pojedincima i ustanovama radi ostvarivanja što kvalitetnijeg odgojno-obrazovnog rada s djecom. Nastojali smo biti aktivni partneri u svim zbivanjima u našem okruženju, ali i nositelji i pokretači aktivnosti. Planirani su i ostvareni raznovrsni kontakti i brojni susreti u Ustanovi i izvan nje.

Najbolji pokazatelj toga su mnogobrojne donacije u najrazličitijim oblicima, kao i sudjelovanje i odazivanje na akcije i aktivnosti koje organizira Ustanova.

Putem web stranice informirali smo javnost o svemu što se događa u vrtiću, objavljivali pojedine akte prema zakonskoj obvezi te i na taj način udovoljili načelima otvorenosti i javnosti rada.

Tijekom godine imali smo podršku javnih medija koji su pratili naš rad te izvještavali javnost o akcijama i aktivnostima provedenim u našim Ustanovama.

Suradivali smo sa:

- **Grad Šibenik**
 - ostvarivanje djelatnosti
 - vođenje financijskih i računovodstvenih poslova ustanove - sustav riznice
 - davanje suglasnosti na akte vrtića, na upise
 - donošenje financijskih planova i izvješća o poslovanju vrtića
 - donošenje odluka
 - pokroviteljstva i sponzorstva
 - dostava godišnjih planova rada vrtića i izvješća o radu
 - objavljivanje novosti iz rada vrtića na internetskoj stranici Grada Šibenika
 - aktivnosti povodom obilježavanja sv. Mihovila – sudjelovanje djece iz vjerskih skupina u procesiji Gradom te susret s biskupom
 - sudjelovanje djece iz DV „Vidici i „Kućica“ u karnevalskoj gradskoj povorci
 - suradnja prilikom provedbe e-upisa
- **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta**
 - odluke o sufinanciranja programa javnih potreba
 - dostava podataka o djeci s teškoćama u razvoju
 - dostava podataka o programu predškole
- **Agencija za odgoj i obrazovanje**
 - sudjelovanje na stručnim skupovima,
 - prijava pripravnika za stažiranje
 - stručno-pedagoški uvid
 - dostava izvješća o stažiranju
 - prijava za polaganje stručnog ispita
- **Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“**
 - sudjelovanje u likovnom natječaju na temu „Upoznaj svoja prava“, izložba radova
 - izložba likovnih radova djece iz DV Šibenska maslina na temu „Šibenik na čestitkama“

- sudjelovanje svih područnih vrtića u akciji prikupljanja slikovnica i knjiga za potrebite u sklopu Međunarodnog dana darivanja knjiga
- posjet djece kroz godinu te organizirano čitanje i pričanje priče likovnih radionica u prostorijama knjižnice od strane djelatnika
- **Društvo „Naša djeca“**
 - Izložbe likovnih dječjih radova
 - Karnevalska povorka
 - Humanitarne priredbe
- **Hrvatsko narodno kazalište u Šibenik**
 - odlazak djece na kazališne predstave
 - odlazak djece na kazališnu predstavu „Avanture brokule i češnjaka“
- **Međunarodni dječji festival**
 - izrada zastavica s dječjim portretima za likovni natječaj „*Eto i mene na festivalu*“
 - nastup dramske skupine iz DV „Jutro“, etnoigraonice „Balarin“ i dječjeg zbora „Cvrčak“
- **Muzej grada Šibenika**
 - posjet muzeju djece iz dječjih vrtića
 - sudjelovanje na radionicama u sklopu Noći muzeja – „Tko će brže“
- **Glazbena škola „Ivana Lukačića“**
 - posjet djece s grupnim i pojedinačnim nastupom polaznika glazbene škole
- **Cvjetni dom Šibenik**
 - nastup djece iz DV „Jutro“
- **Centar za djecu s teškoćama u učenju**
 - posjet djece iz DV „Jutro“
- **Gradska čistoća Šibenik**
 - suradnja prilikom obilježavanja Dana planeta Zemlje i eko aktivnosti
- **Bikarac d.o.o. – centar za gospodarenje otpadom**
 - suradnja prilikom obilježavanja Dana planeta Zemlje i eko aktivnosti
 - suradnja vezana uz gospodarenjem otpadom
- **Crveni križ**
 - suradnja s djelatnicima Crvenog križa
- **sportski klubovi grada Šibenika**
 - Košarkaški GK Šibenik - posjet klubu djece sportske skupine iz DV „Vidici“ - sudjelovanje na treningu kluba
 - HNK Šibenik– posjet klubu djece sportske skupine iz DV „Vidici“ - manipulacija s loptom na travnjaku, posjet prostorijama kluba
 - Teniskog kluba Šubićevac – posjet i prezentacija
- **Udruga hrvatskih invalida Domovinskog rata**
 - božićno druženje s djecom
- **Nacionalni park Krka**
 - tematske radionice djelatnika o očuvanju prirode - „Mali čuvari prirode“

- **Osnovne škole grada Šibenika**
 - Katolička osnovna škola – sudjelovanje djece vjerskih skupina na likovnom natječaju „Mali Mihovil“ – nagrade osvojili djeca iz DV „Vidici“ za grupni rad vjerska skupina uz mentorice Sanju Lelas i Robertinu Goger i djevojčica Lora Pavlović iz DV Kućica uz mentorice Nevenku Zoričić i Danijelu Čaleta
- **Dječji vrtići**
 - dječji vrtić „Blažena Hozana Koterska“ – likovni natječaj na temu Blažene Hozane Koterske
- **Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika**
 - prezentacija opreme i održavanje vatrogasne vježbe za djecu iz vrtića u središtu grada
- **Gostujuća kazališta**
 - Kazalište „Produkcija Z“ – predstava „*Šumska priča*“ u svim područnim objektima
- **Hrvatsko matematičko društvo**
 - suradnja prilikom organizacije i provedbe Večeri matematike
- **Zavod za javno zdravstvo**
 - predavanje na odgojiteljskom vijeću- „Kronični laringitis“
dr.sc. Ljerka Karadža- Lapić, dr. med. spec.orl. subsspec. fonijatar
 - „Moj glas = moj alat, kako zaštititi glas u vrtiću i školi“
Antonija Banić Jakelić, magistra logopedije
- **CARITAS**
 - posjet župnom Caritasu, humanitarna akcija
- **Fleksbit**
 - provedba i suradnja prilikom e-upisa

12. ZAKLJUČAK

U suradnji s Gradskom upravom, u pedagoškoj godini 2019/2020, osigurali smo sve zakonom predviđene prostorne i materijalne uvjete za provedbu svih programa.

U ovoj pedagoškoj godini, koju je najviše obilježila pandemija korona virusa i rad u posve neočekivanim i bitno promijenjenim uvjetima, okrenuli smo se novim načinima međusobne komunikacije i komunikacije s roditeljima.

Osmislili smo vrlo efikasan i kvalitetan način informiranja roditelja i javnosti kreiranjem različitih sadržaja na internet stranici vrtića. O našem uspješnom radu snimljeni su i televizijski prilozi za HRT-u, a prilog o našoj internet stranici objavljen je u Šibenskom listu.

Odgojitelji su se posvetili komunikaciji s roditeljima i djecom i korištenjem ostalih tehnoloških načina komuniciranja-sms poruke, whatsapp i viber grupe idr.

U vrlo teškim radnim uvjetima, opterećenim strahovima o potencijalnim novim slučajevima zaraze, s uspjehom smo organizirali funkcioniranje rada vrtića (dežurstvo za zaposlene roditelje u vrtiću Vidici), kao i postepeno vraćanje redovnom radu tijekom svibnja i lipnja 2020.

Brojni planovi o stručnom usavršavanju odgojitelja zbog pandemije nisu realizirani, no uspjeli smo, i ovog puta u suradnji sa upravom Studija energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora u Šibeniku i upravom DV Smilje, organizirati vrlo kvalitetnu edukaciju za odgojitelje DV Šibenska maslina i DV Smilje. Edukacija pod nazivom RESCUR; Na valovima, Kurikul otpornosti za predškolsku i osnovnoškolsku dob, održan je u prostoru Studija za ener. učinkovitost i obnovljive izvore, voditeljice edukacije bile su prof.dr.sc. Renata Miljević-Ridički i prof. Mirjana Milanović.

Kao i na kraju prošle pedagoške godine, i ove smo godine nakon upisa osvijestili potrebu otvaranja novih jasličkih skupina u ustanovi. Iako smo prošle godine tijekom ljeta adaptirali prostor u potkrovlju vrtića Vidici za potrebe jedne nove jasličke skupine, ove godine na upisima opet nismo mogli upisati svu djecu jasličke dobi, čiji su se roditelji javili na upisima. Budući nismo upisali najmanje 10-tak djece jasličke dobi iz obitelji u kojoj su oba roditelja zaposlena(!), planiramo otvaranje dviju novih jasličkih skupina za pedagošku godinu 2021/2022. Preduvjet takvom naumu je reorganizacija postojećih skupina unutar ustanove, jer u prostorima naših objekata ne postoje neupotrebljavani prostori koji se mogu adaptirati.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA
za 2018/19. pedagošku godinu pripremile:

Maja Gulin, ravnateljica

Nikolina Slipčević, prof., pedagoginja

Ivana Vukšić, prof., psihologinja

Slivana Mušan Petković, prof., logopedinja/defektologinja

Danijela Storić, zdravstvena voditeljica

odgojiteljice DV Šibenska maslina

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2019/2020. PEDAGOŠKU GODINU je razmatrano i zaključkom usvojeno na elektronskoj sjednici Odgojiteljskog vijeća, dana 14. rujna 2020. godine.

Ravnateljica:

Maja Gulin

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG VRTIĆA ŠIBENSKA MASLINA za 2019/2020. PEDAGOŠKU GODINU je usvojeno na 37. elektronskoj sjednici Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Šibenska maslina, održanoj dana 14. rujna 2020. godine.

KLASA: 601-01/20-01/34
URBROJ: 2182/01-4-3-1-20-06
Šibenik, 14. rujna 2020.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Edita Aleksić

Edita Aleksić